

PRIRODOSLOVNI
MUZEJ RIJEKA
NATURAL HISTORY
MUSEUM RIJEKA

Primorsko-goranska županija
County of Primorje and Gorski kotar

**PROGRAM RADA I RAZVITKA
PRIRODOSLOVNOG MUZEJA RIJEKA ZA 2023. GODINU**

prosinac, 2022.

Prirodoslovni muzej u Rijeci utemeljen je 16. svibnja 1876. godine kada je dr. Josef Roman Lorenz izložio detaljno razrađen program razvoja regionalnog prirodoslovnog muzeja tadašnjem gradonačelniku Rijeke Giovanniju de Ciotti. Muzej je osnovan 1945. godine, a otvoren za javnost 1. svibnja 1946. godine u obiteljskoj vili grofa Negronija iz 1925. godine., gdje se i danas nalazi. Prirodoslovni muzej Rijeka je najstarija muzejska ustanova u Primorsko-goranskoj županiji koja već 76 godine djeluje pod nepromijenjenim imenom. Od osnutka do danas u Muzeju se radi na istraživanjima i popularizaciji prirodne baštine i prirodoslovlja. Muzej danas skrbi o 29 zbirki s približno 90.000 muzejskih predmeta. Muzej ima svojstvo pravne osobe i upisan je u sudski registar Trgovačkog suda u Rijeci, Matični broj subjekta 040091646, od 24. rujna 1997. godine. Prava i dužnosti osnivača Rješenjem Ministarstva kulture Republike Hrvatske, KLASA: 023-03/94-01-65, URBROJ: 532-03-3/1-94-01, od 22. veljače 1994. godine, prenesena su na Primorsko-goransku županiju. Prirodoslovni muzej Rijeka danas je suvremeni regionalni prirodoslovni muzej, koji svojim osnovnim djelatnostima – prikupljanjem, stručnom i znanstvenom obradom, trajnim pohranjivanjem te prezentacijom i interpretacijom muzejske građe i muzejskom edukacijom u najvećoj mjeri pokriva područje Primorsko-goranske županije i šire, Republike Hrvatske. Od 1. srpnja 2014. godine, Muzej svoju djelatnost obavlja i u Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi.

DJELATNOST MUZEJA

Muzej obavlja sljedeće djelatnosti:

- prikuplja muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju sukladno svojoj misiji i politici skupljanja;
- čuva, istražuje i izlaže muzejske predmete u odgovarajućim uvjetima i štiti cjelokupnu muzejsku građu, muzejsku dokumentaciju, baštinske lokalitete i nalazišta u svrhu obrazovanja, proučavanja i uživanja u skladu s propisima o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i zaštite prirode;
- vodi propisanu muzejsku dokumentaciju o muzejskim predmetima, zbirkama i aktivnostima muzeja
- surađuje s muzejima i galerijama iz zemlje i svijeta;
- organizira stalne i povremene izložbe;
- organizira i provodi istraživanja, izdavačku djelatnost, predavanja, konferencije i stručne skupove te organizira edukativne aktivnosti i radionice;
- podržava i organizira umjetnička i kulturna događanja u okviru svoga djelokruga;
- osigurava da poslove upravljanja muzejskom zbirkom obavljaju stručni muzejski djelatnici sukladno standardima;
- osigurava dostupnost zbirki u obrazovne, stručne i znanstvene svrhe;
- osigurava prihvatljivo okruženje za javnost i dostupnost građe;
- provodi digitalizaciju muzejske građe;
- obavlja reviziju muzejske građe u muzeju i dostavlja o tome izvješće ministarstvu nadležnom za poslove kulture i nadležnom upravnom odjelu Osnivača;
- obavlja procjenu povijesne, znanstvene, umjetničke i tržišne vrijednosti muzejske građe za potrebe upravljanja imovinom, za osiguranje i otkup;
- izrađuje stručna mišljenja, vještačenja i elaborate o muzejskome predmetu, građi, zbirci o kojoj skrbi i drugim kulturnim dobrima i dijelovima prirode;

- organizira izradu i prodaju suvenira i predmeta te izdavanje i prodaju publikacija tematski vezanih uz fundus i program muzeja;
- vrši interpretiranje i prezentiranje javnosti muzejske građe te prirodne i kulturne baštine putem različitih komunikacijskih oblika u stvarnom i virtualnom okruženju u zemlji i inozemstvu,
- organizira programe muzejske edukacije za djecu, mlade, odrasle i ostale skupine, samostalno ili u suradnji s ustanovama i ostalim pravnim osobama, te se uključuje u sustav osnovnog, srednjeg i visokoškolskog obrazovanja,
- objavljuje podatke i spoznaje o prirodnoj baštini, muzejskoj građi i muzejskoj dokumentaciji putem stručnih, znanstvenih i drugih obavijesnih sredstava,
- obavlja djelatnost botaničkih vrtova, akvarija, terarija i sličnih oblika držanja živih organizama u svrhu ex-situ zaštite, edukacije i prezentacije,
- promovira i popularizira prirodne znanosti, prirodoslovje te zaštitu prirode i prirodne baštine,
- obavlja snimanje iz zraka,
- iznajmljuje ili daje na povremeno ili privremeno korištenje slobodan prostor, pomagala, muzejsku građu za izložbe, znanstvene, kulturne i edukativne namjene,
- uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela Osnivača osniva poslovne subjekate radi obavljanja djelatnosti pružanja dodatnih sadržaja (ugostiteljstvo, posebni oblici turizma, edukacija, organizacija događanja i slično) s ciljem povećanja broja i zadovoljstva posjetitelja i kvalitete posjeta,
- obavlja i druge djelatnosti u skladu sa zakonom.

VIZIJA

Prirodoslovni muzej Rijeka kao snažna kulturna ustanova otvorena korisnicima i publici, najvažnija institucija stručnog i znanstvenog rada na području prirodoslovja u Primorsko-goranskoj županiji i šire, prirodoslovni muzej međunarodno važnih i otvorenih zbirki koji pomiče granice i postavlja nove standarde rada u muzejskoj struci u Hrvatskoj i široj regiji te otvoreno mjesto inicijative, učenja i posredovanja znanja i iskustava na različitim razinama, kao i značajan pokretač kulturnog turizma u regiji.

MISIJA I POSLANJE

Temeljna je zadaća Prirodoslovnog muzeja Rijeka, kao regionalnog prirodoslovnog muzeja, prikupljati, proučavati i trajno pohranjivati predmete prirodne baštine Primorsko-goranske županije i šire te stečena znanja prenositi javnosti. Prirodoslovni muzej Rijeka zato nastoji:

- stražiti, prikupiti i u svojima zbirkama za budućnost trajno pohraniti cjelokupnu bioraznolikost i raznolikosti prirodnih pojava Primorsko-goranske županije i šireg područja, a naročito ugrožene, rijetke i značajne vrste
- u javnosti promovirati važnost bioraznolikosti prirodne baštine, njihove zaštite in situ i ex situ u zbirkama prirodoslovnih muzeja
- jačati ulogu prirodoslovnih muzeja i muzeja uopće u razvoju pojedinaca i civilnog društva.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA MUZEJA

Unutranjim ustrojstvom Muzeja istovrsni i slični poslovi u Muzeju su razvrstani u poslove upravljanja i rukovođenja Muzejom, stručno-znanstvene poslove, zajedničke stručne poslove, pravne, finansijske i administrativne poslove te tehničke i pomoćne poslove.

STRUKTURA ZAPOSLENIH DJELATNIKA MUZEJA

U Muzeju je ukupno zaposleno 12 radnika na neodređeno puno radno vrijeme:

- ravnateljica (muzejska savjetnica botaničarka),
- 3 muzejska savjetnika zoologa,
- 4 viša kustosa (viši kustos botaničar, viša kustosica paleontologinja, viši kustos dokumentarist i viša kustosica pedagoginja),
- 1 viši preparator,
- 1 voditeljica marketinga,
- 1 savjetnica za računovodstvo i financije,
- 1 viša stručna suradnica za pravne poslove.

U Muzeju je na određeno vrijeme, do povratka radnice s posvojiteljskog i roditeljskog dopusta, zaposlena 1 osoba, viša stručna suradnica za pravne poslove.

Sve poslove u Muzeju obavlja 12 radnika.

ZAKONSKA OSNOVA

- Zakon o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19),
- Zakon o muzejima (NN 61/18, 98/19, 114/22),
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21, 114/22),
- Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19)
- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20),
- Zakon o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15, 144/21),
- Zakon o javnoj nabavi (NN 120/16, 114/22),
- Zakon o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19),
- Temeljni Kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (NN 128/17, 47/18, 123/19, 66/20, 56/22, 127/22),
- Kolektivni ugovor za zaposlenike u ustanovama kulture Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/21, 2/22),
- Pravilnik o načinu i mjerilima za povezivanje u sustav muzeja Republike Hrvatske (NN 16/19),
- Pravilnik o Upisniku javnih i privatnih muzeja u Republici Hrvatskoj (NN 16/19)
- Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju (NN 115/01),
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi (NN 108/02),

- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja registra kulturnih dobara RH (NN 89/11, 130/13),
- Pravilnik o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije (NN 30/06),
- Pravilnik o stručnim muzejskim zvanjima i drugim zvanjima u muzejskoj djelatnosti te uvjetima i načinu njihova stjecanja (NN 104/19).

FINANCIJSKI PLAN ZA 2023. GODINU

---

1. PRIHODI I PRIMICI

Ukupni prihodi i primici za 2023. godinu planirani su u iznosu od 613.850 eura, što jre gotovo na razini prethodne godine (smanjenje od 0,74 %).

Prihodi i primici iz proračuna PGŽ-a, prihodi od pomoći te iz vlastitih i namjenskih izvora navedeni su u Tablici 1. od točke 1. do 6.

Tablica 1. Financijski plan ukupnih prihoda i primitaka za 2023.

Redni broj	PRIHODI/PRIMICI	PLAN 2023.
1.	Prihodi iz Proračuna PGŽ 2023.	551.800,00
2.	Vlastiti prihodi	4.000,00
3.	Prihodi za posebne namjene	33.200,00
4.	Pomoći iz Državnog proračuna RH _ Ministarstvo kulture i medija RH	10.670,00
5.	Pomoći iz Proračuna Grada Rijeke	6.530,00
6.	Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	7.650,00
	UKUPNO	613.850,00

- OPĆI PRIHODI I PRIMICI - PRIHODI IZ PRORAČUNA PGŽ**

Iz Proračuna PGŽ osigurano je 551.800,00 eura, od čega 487.000,00 eura za administraciju i upravljanje te 64.800,00 eura za programske aktivnosti.

- VLASTITI I NAMJENSKI PRIHODI**

.Vlastiti i namjenski prihodi poslovanja u 2023. godini planirani su u ukupnom iznosu od 37.200,00 eur a planiraju se osigurati sredstvima od ulaznica, prodaje reklamnog i edukacijskog materijala, te edukativno-zabavnim aktivnostima u Muzeju.

- POMOĆI IZ NENADLEŽNIH PRORAČUNA**

Pomoći od nenadležnih proračuna se odnose na očekivane pomoći iz Državnog proračuna i Proračuna Grada Rijeka.

Pomoći iz državnog proračuna odnosi se na sufinanciranje programa u 2023. godini od strane Ministarstva kulture RH u iznosu od 10.670,00 eura. Prijavljeni programi Muzeja na natječaj Ministarstva kulture, dani su u Tablici 2.

Pomoć iz Proračuna Grada Rijeke odnosi se na sufinanciranje Programa javnih potreba u kulturi Grada Rijeke u 2023. godini. Prijavljeni programi dani su u Tablici 3.

Tablica 2. Programi Muzeja prijavljeni na natječaj Ministarstva kulture i za sufinanciranje u sklopu Javnih potreba u kulturi 2023.

Naziv programa	Zatraženi iznos sufinanciranja od Ministarstva kulture i medija RH
Međunarodna suranja – zbirka riba	1.000,00
Sustavna zaštita geoloških i botaničkih zbirki	6.500,00
Izložbeni program Prirodoslovnog muzeja Rijeka u 2023. godini	16.140,00
Uređenje i opremanje čuvaonica zbirki	9.330,00
UKUPNO	32.970,00

Tablica 3. Programi Muzeja prijavljeni na natječaj Grada Rijeke za sufinanciranje u sklopu Javnih potreba u kulturi 2023.

Naziv programa	Zatraženi iznos sufinanciranja od Grada Rijeka
Izložba iz fundusa Prirodoslovnog muzeja Rijeka: „Od oceana do zaljeva“	2.934,44
Izložba iz fundusa „KoRAK dalje u poznavanju RAKova“	5.800,00
Program muzejske edukacije	3.470,,00
UKUPNO	12.204,44

• **TEKUĆI POMOĆI OD INSTITUCIJA I TIJELA EU**

Prirodoslovni muzej Rijeka jedan je od partnera na projektu "Future Arts and Science Industrial Heritage" (FASIH), financiranom unutar Creative Europe CEA-CULT-2022-COOP poziva. Kroz projekt će Muzej surađivati s umjetnicima u znanstvenoj i umjetničkoj interpretaciji industrijske baštine Rijeke.

2. RASHODI I IZDACI

• **RASHODI PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI**

Ukupni rashodi i izdaci za 2023. godinu planirani su u iznosu od 630.650,00 eura, što predstavlja smanjenje od 6,23% u odnosu na prethodnu, 2022. godinu. Ukupni rashodi i izdaci prema ekonomskoj klasifikaciji dani su u Tablici 4.

Tablica 4 . Financijski plan ukupnih rashoda i izdataka za 2023.

	RASHODI/IZDACI	PLAN za 2023.
3	RASHODI POSLOVANJA	603.545,00
31	Rashodi za zaposlene	362.450,00
32	Materijalni rashodi	240.105,00
34	Financijski rashodi	990,00
4	RASHODI ZA NABAVU NEFINANSIJSKE IMOVINE	27.105,00
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	27.105,00
3+4	UKUPNO	630.650,00

- **Rashodi poslovanja**

Rashodi za zaposlene

Unutar troškova redovnog poslovanja (izvan programskih djelatnosti), rashodi za zaposlene planiraju se u iznosu od 362.450,00 eura, što je povećanje od 6,45 % u odnosu na prošlu godinu. Rashodi za zaposlene obuhvaćaju plaće, ostale rashode za zaposlene, doprinose na plaće te naknade troškova zaposlenima.

Materijalni rashodi

Ukupni materijalni rashodi planirani za 2023. godinu iznose 240.105,00 eura što je 5% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Materijalni rashodi iz proračuna PGŽ namijenjeni izvršavanju redovnog poslovanja planiraju se u iznosu od 186.445,00 eura odnosno za 0,23% manje u odnosu na 2022. godinu.

U strukturi materijalnih rashoda, udio rashoda za energiju (32.260,00 eura), planirano je za električnu energiju i plin za Rijeku i Brod na Kupi, zakupnine i najamnine (20.730,00 eura) planirano je za najam prostora za izdvojene čuvaonice zbirk te zakup zgrade u kojoj Muzej djeluje u Rijeci. Rashodi za intelektualne i osobne usluge planirani su u iznosu od 56.620,00 eura, oni za komunalne usluge u iznosu od 7.860,00 eura, za usluge telefona, pošte i prijevoza 5.680,00 eura, dok su ostale usluge, uglavnom usluge čišćenja, planirane u iznosu od 29.910,00 eura. Naknade za rad predstavničkih tijela planirane su u iznosu od 2.960,00 eura, dok su premije osiguranja planirane u iznosu od 4.410,00 eura.

- **Rashodi za nabavu nefinancijske imovine**

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine planiraju se u iznosu od 27.105,00 eura što predstavlja smanjenje od 395,15% u odnosu na 2022. godinu.

RASHODI PREMA KLASIFIKACIJI MUZEJSKIH DJELATNOSTI

Gore navedeni planirani rashodi prema ekonomskoj klasifikaciji obrađeni su i opisani u nastavku prema klasifikaciji muzejske djelatnosti, po programskim aktivnostima (Tablica 5.)

Tablica 5. Rashodi poslovanja prema klasifikaciji muzejskih djelatnosti – programske aktivnosti

R.br.	Rashodi - izdaci	PGŽ	OSTALI IZVORI
A	PROGRAM PRIBAVE, OBRADE I PREZENTACIJE MUZEJSKE GRAĐE		
1.	Prikupljanje muzejske građe	8.845,00	5.750,00
2.	Obrada muzejske građe	15.066,00	1.000,00
3.	Zaštita muzejske građe	4.180,00	4.750,00
4.	Prezentiranje muzejske građe	12.111,00	23.690,00
5.	Muzejska edukacija	4.824,00	16.810,00
6.	Specijalna biblioteka		
7.	Izdavačka djelatnost		
8.	Marketinška djelatnost	2624,00	
9.	Opremanje i održavanje		
	Ukupno	47.650,00	52.000,00
B	PROGRAM OPREMANJA I IZGRADNJE POSJETITELJSKE INFRASTRUKTURE		
10.	Opremanje i održavanje stalnog postava	17.150,00	19.200,00
	Ukupno	17.150,00	19.200,00
C	PROJEKT FASIH		
11.	Projekt Fasih		7.650,00
	Ukupno		7.650,00
	SVEUKUPNO PROGRAMSKE AKTIVNOSTI	64.800,00	78.850,00
			143.650,00

• **STRUKTURA FINANCIRANJA AKTIVNOSTI:**

Ukupni rashodi za programsku aktivnost za 2023. godinu planirani su u iznosu od 143.650,00 eura, što predstavlja neznatno smanjenje od 19,13% u odnosu na prethodnu, 2022. godinu. Od ukupno planiranih rashoda, 64.800,00 eura planirano je na proračunu PGŽ, što je za 40,79% manje u odnosu na 2022.godinu. Iz ostalih izvora planiraju se rashodi u iznosu od 78.850,00 eura, što predstavlja smanjenje od 41.45% u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni rashodi za programske aktivnosti prema ekonomskoj klasifikaciji i izvoru financiranja dani su u Tablicama 6, 7 i 8.

Tablica 6 . Rashodi za programsку aktivnost Prikupljanje, čuvanje i prezentacija građe

	RASHODI/IZDACI	PGŽ	OSTALI IZVORI
3	RASHODI POSLOVANJA	44.970,00	37.700,00
31	Rashodi za zaposlene	0,00	2.000,00

	Izvor – Pomoći – prenesena sredstva		2.000,00
32	Materijalni rashodi	44.970,00	35.700,00
	<i>Izvor: Vlastiti prihodi-prenesena sredstva</i>		2.000,00
	<i>Izvor: Prihodi za posebne namjene</i>		18.850,00
	<i>Izvor: Prihodi za posebne namjene – prenesena sredstva</i>		2.400,00
	<i>Izvor: Pomoći</i>		12.450,00
34	Financijski rashodi	0,00	0,00
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	0,00	0,00
4	RASHODI ZA NABAVU NEFINANSIJSKE IMOVINE	2.680,00	14.300,00
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	2.680,00	14.300,00
	<i>Izvor: Prihodi za posebne namjene</i>		1.050,00
	<i>Izvor: Prihodi za posebne namjene – prenesena sredstva</i>		1.100,00
	<i>Izvor: Pomoći</i>		2.850,00
	Izvor – Pomoći – prenesena sredstva		9.300,00
43	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti		
3+4	UKUPNO	47.650,00	52.000,00

Tablica 7. Rashodi za programsку aktivnost *Opremanje i izgradnja posjetiteljske infrastrukture*

	RASHODI/IZDACI	PGŽ	OSTALI IZVORI
3	RASHODI POSLOVANJA	9.845,00	16.380,00
31	Rashodi za zaposlene	0,00	0,00
32	Materijalni rashodi	9.845,00	15.910,00
	<i>Izvor: Vlastiti prihodi</i>		4.000,00
	<i>Izvor: Prihodi za posebne namjene</i>		11.360,00

	<i>Izvor: Pomoći</i>		550,00
34	Financijski rashodi	0,00	470,00
	<i>Izvor: Prihodi za posebne namjene</i>		470,00
4	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	7.305,00	0,00
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	7.305,00	2.820,00
	<i>Izvor: Prihodi za posebne namjene</i>		1.470,00
	<i>Izvor: Pomoći</i>		1.350,00
3+4	UKUPNO	17.150,00	19.200,00

Tablica 8. Rashodi za programsку aktivnost EU projekt FASIH

	RASHODI/IZDACI	PGŽ	OSTALI IZVORI
3	RASHODI POSLOVANJA	0,00	7.650,00
31	Rashodi za zaposlene	0,00	5.600,00
	<i>Izvor: Pomoći</i>		5.600,00
32	Materijalni rashodi	0,00	2.050,00
	<i>Izvor: Pomoći</i>		2.050,00
4	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	0,00	0,00
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	0,00	0,00
3+4	UKUPNO	0,00	7.650,00

- PLANIRANI PRENESENI REZULTAT POSLOVANJA**

Ukupno planirani prihodi za 2023. godinu iznose 613.850,00 eura, dok su rashodi planirani u iznosu od 630.650,00 eura. Financijski plan za 3 godinu je uravnotežen procijenjenim viškom u iznosu od 16.800,00 eura, koji se prenosi iz 2022. godine.

3. PROJEKCIJE ZA 2024. i 2025. GODINU

Projekcija rashoda za 2024.godinu iznosi 618.250,00 eura, što je za 4,33% manje od onih planiranih za razdoblje od 2022. do 2024. Od ukupno planiranih rashoda za 2024. godinu, 543.200,00 eura je planirano u proračunu PGŽ, dok se 75.050,00 eura planiraju osigurati iz vlastitih i namjenskih prihoda te iz pomoći.

Projekcija rashoda za 2025. godinu iznosi 640.400,00 eura, od čega je 565.400,00 eura planirano u proračunu PGŽ, dok je 75.000,00 eura planirano iz ostalih izvora.

Planirani rashodi i izdaci za razdoblje od 2022. do 2024. godine, navedeni su u Tablici 9.

Tablica 9. Planirani rashodi i izdaci za razdoblje od 2023. do 2025.

Naziv aktivnosti/projekta	Plan za 2023.	Projekcija 2024.	Projekcija 2025.
Administracija i upravljanje	487.500,00	513.200,00	535.400,00
Prikupljanje, čuvanje i prezentacija građe	99.650,00	59.900,00	61.500,00
Opremanje i izgradnja posjetiteljske infrastrukture	36.350,00	37.500,00	40.500,00
UKUPNO	630.650,00	618.250,00	640.400,00

OBJEKTI U KOJIMA MUZEJ OBAVLJA DJELATNOST

Prirodoslovni muzej Rijeka od svoga osnivanja u svibnju 1945. ima sjedište u vili Negroni, zgradi u vlasništvu Grada Rijeke, pri čemu je međusobni odnos između vlasnika zgrade i Muzeja reguliran ugovorom o zakupu poslovnog prostora. Zgrada veličinom i rasporedom prostorija ne udovoljava potrebama suvremenog muzeja, omogućuje vrlo ograničene aktivnosti postavljanja privremenih izložbi te nije prilagođena kretanju osoba sa smanjenom pokretljivošću. S obzirom na nedovoljno raspoloživog prostora, Muzej veći dio svojih čuvaonica zbirk, specijaliziranu knjižnicu te arhiv čuva u dodatno iznajmljenom prostoru.

Od 2014. godine, Muzej djeluje i u Kaštelu Zrinskih, zgradi u vlasništvu Grada Delnice, koja je na listi zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara Republike Hrvatske, pri čemu je odnos između vlasnika i Muzeja reguliran sporazumom prema kojemu Muzej upravlja Kaštelom Zrinskih na neodređeno vrijeme.

PROGRAM RADA I RAZVITKA PRIRODOSLOVNOG MUZEJA RIJEKA ZA 2023. GODINU

Svrha jednogodišnjeg programa ostvarenje je standarda i plana prema izrađenoj koncepciji razvoja Muzeja za četverogodišnje razdoblje te Strateškim smjernicama razvoja Prirodoslovnog muzeja Rijeka za razdoblje od 2016.-2020. i Odluci o njihovom produljenju do donošenja strateškog plana. Realizacija dugoročnog plana razvoja Muzeja ostvaruje se kroz godišnje programe prikupljanja, čuvanja, stručne i znanstvene obrade i prezentacije muzejske građe, kao i kroz program opremanja i izgradnje posjetiteljske infrastrukture.

Cilj programa je osiguranje uvjeta rada i muzeoloških standarda sukladno pozitivnim propisima Republike Hrvatske, prikupljanje muzejske građe kako bi se u njima što obuhvatnije i kvalitetnije zabilježila ukupna, recentna i ona iz geološke prošlosti, bioraznolikost i

raznolikost prirodnih pojava Primorsko-goranske županije, obrada muzejskih zbirki i njihovo aktiviranje kroz različite načine prezentacije i interpretacije prirodne baštine, stručni i znanstveni rad. Nadalje, ispunjavanje ciljeva, projekata i investicijskih zahvata s datumom realizacije u 2023. u svrhu što kvalitetnijeg obavljanja muzejske djelatnosti cjelini, nastavka razvijanja čvrstih veza s lokalnim zajednicama u Rijeci i Brodu na Kupi, razvoju publike te pripreme i provedbe aktivnosti koje će doprinijeti srednjeročnom cilju potpune aktivacije stalnog postava „Divljina s pogledom na more“ u Brodu na Kupi (Akvarij i multimedijalni sadržaji), kao i dugoročnom cilju izgradnje i opremanja adekvatne posjetiteljske infrastrukture u Muzeju u Rijeci, radi postizanja optimalnih uvjeta rada i načina djelovanja Muzeja u skladu s potrebama suvremenih posjetitelja i najvišim standardima očuvanja i obrade muzejske građe.

Svi programi uključuju različite mogućnosti održavanja programa, produciranje sadržaja i u digitalnom obliku kao i snažniju vidljivost i medijsku popraćenost tijekom godine putem cjelogodišnje medijske kampanje koja se odnosi na rad Muzeja. Također, programi koji se realiziraju u 2023. ili se pripremanju za realizaciju u 2024/2025. baziraju se na umrežavanja i stvaranja partnerskih suradnja te razvijanju nove publike kako u digitalnom tako i u fizičkom okruženju.

Osnovne smjernice i prioriteti rada Muzeja definirani ovim planom rada, a u funkciji postignuća dugoročno definiranih ciljeva strateškog razvoja Muzeja i ispunjenja njegove misije, prilagođeni finansijskom okviru za 2023. godinu su:

1. nastavak što kvalitetnijeg sustavnog bilježenja prirodne baštine Županije, prikupljanja muzejske građe i njezine trajne zaštite, na način da prikupljena građa ima najveći mogući potencijal za stručna i znanstvena istraživanja;
2. paralelna digitalizacija muzejske građe, koja se u Muzeju provodi redovno i kontinuirano, paralelno s inventiranjem;
3. prema ostvarenim finansijskim sredstvima, programi prezentacije muzejske građe provodit će se kroz upotpunjavanje stalnog postava „Divljina s pogledom na more“ multimedijalnim sadržajima, sustavno upotpunjavanje i osvremenjivanje modularnog stalnog postava u Rijeci te kroz produkciju autorskih privremenih izložbi u prostorima Muzeja i u javnom prostoru;
4. nastavak intenzivnog i bogatog programa muzejske edukacije i prirodznanstvene komunikacije usmjerene prema različitim ciljnim skupinama;
5. nastavak svakodnevne komunikacije s publikom i promocije preko društvenih mreža i drugih digitalnih komunikacijskih kanala;
6. dodavanje svih sadržaja u potpuno nove muzejske mrežne stranice prema potrebama suvremene publike;
7. dodavanje svih sadržaja te promocija nove aplikacije za pametne mobilne telefone za dodatne sadržaje prilikom razgledavanja stalnih postava i privremenih izložbi;
8. priprema i provedba aktivnosti u cilju postizanja većeg stupnja digitalizacije mujejskog uredskog i drugog poslovanja.

PRIKUPLJANJE, ČUVANJE I PREZENTACIJA MUZEJSKE GRAĐE

• Terensko prikupljanje građe

Terenski rad prema strategiji prikupljanja građe prioritetni je, najisplativiji i najefikasniji način ciljanog prikupljanja muzejske građe Prirodoslovnog muzeja Rijeka. U 2023. godini terenskim

radom prikupljat će se biološka te geološko-paleontološka građa, kako i uzorci živog svijeta za potrebe izlaganja u Akvariju (podmorje) i Botaničkom vrtu (biljne vrste). Prema raspoloživim sredstvima, planira se prikupiti približno 400 primjeraka predmeta prirodne baštine za pojedine zbirke. Nastavlja se sa sustavnim stručnim i znanstvenim istraživanjem područja Gorskog kotara, Hrvatskog primorja, kvarnerskih otoka, podmorja Kvarnera i šire. Sustavno sakupljanje prirodnina planira se financirati sredstvima PGŽ, a izvanredna sakupljanja sredstvima iz vanjskih izvora.

Terenskim se istraživanjem, osim muzejske građe, prikupljaju i prirodoslovni podaci kao što su biotske i abiotske varijable kod bioloških podataka za određenu geolokaciju i određeno vrijeme (datum i sat). Ti podaci koriste se pri inventiranju i katalogiziranju te za izradu stručnih radova i pisanje izvornih znanstvenih članaka. U terenskim istraživanjima nastavlja se suradnja Muzeja s kulturnim i znanstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj, Europskoj Uniji i svijetu

U 2023. planirana su sljedeća istraživanja koji predstavljaju kontinuitet provedbe istraživanja i terenskog prikupljanja građe iz prethodnih godina:

- **Prikupljanje zoološke građe**

1.1. Istraživanja u području Tihog kanala (Project Beachex)

Projekt Beachex financiran je iz Programa „Znanstvena suradnja“ Hrvatske zaklade za znanost, koji je financirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. Projekt se provodi u suradnji sa Sveučilištem u Lancasteru (UK). Projekt objedinjuje niz struka koje se bave plažama u Hrvatskoj a to su: građevinarstvo (Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci), geologija i biologija (Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu) i zaštita okoliša (Lancaster University, Environment Center; Prirodoslovni muzej Rijeka). Za potrebe procjene utjecaja nasipavanja plaža na pridnene zajednice u Tihom kanalu izvršit će se istraživanja na 4-5 transekata s uzimanjem uzoraka sedimenta po dubini i uzoraka za procjenu kvalitete stupca vode (otopljenji kisik, pH, nitrati, fosfati, koliformne bakterije). Izvršit će se in situ procjena sastava zajednica, a detaljne analize biološkog sastava izvršit će se u laboratoriju Muzeja. Sakupljeni, obrađeni i konzervirani primjeri pohraniti će se u zbirkama morskih beskralješnjaka.

Cilj i rezultati programa: Cilj je utvrditi utjecaj nasipavanja na infralitoralne zajednice obalnog područja te preporučiti mjere za očuvanje pridnenih zajednica.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, Projekt Beachex

Voditeljica istraživanja: Milvana Arko-Pijevac, muzejska savjetnica

Trajanje istraživanja: siječanj – veljača 2023

1.2. Istraživanja pridnenih zajednica u kvarnerskom podmorju (zapadna obala otoka Krka, Vinodolski kanal, Cresko-lošinjski arhipelag)

Istraživanja pridnenih zajednica u kvarnerskom podmorju (zapadna obala otoka Krka, Vinodolski kanal, Cresko-lošinjski arhipelag) nastavak su višegodišnjih terenskih istraživanja bentoskih zajednica u kvarnerskom akvatoriju. In situ analizom uz korištenje autonomne ronilačke opreme procjenjuje se abundancija vrsta i sakupljaju primjeri za zbirke morskih beskralješnjaka. Za područja nedostupna osobnim automobilom planira se pristup brodicom.

Cilj i rezultati programa: biološka valorizacija kvarnerskog akvatorija i prikupljanje biološkog materijala za zbirke beskralješnjaka.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija

Voditeljica istraživanja: Milvana Arko-Pijevac, muzejska savjetnica

Trajanje istraživanja: srpanj – studeni 2022.

P-100-23

<i>Rashodi planiraniz proračuna PGŽ</i>	<i>Iznos</i>	<i>Konto</i>
Dnevnice	133,00 €	32111
Putni troškovi	132,00 €	32115
Dnevnice za vanjskog suradnika	265,00 €	32411
Gorivo za brodicu	270,00 €	32234
Putni troškovi za vanjskog suradnika	135,00 €	32411
Ukupno	935,00 €	

1.3. Sustavno prikupljanje materijala na terenu za zbirke morskih beskralješnjaka, te za studijsku zbirku rakova (Crustacea)

Sustavno prikupljanje materijala na terenu za zbirke morskih beskralješnjaka, te za studijsku zbirku rakova (Crustacea). Istraživalo bi se i prikupljalo biološki materijal autonomnim ronjenjem u zoni infralitorala i slatkovodnim tokovima. Predviđeno je 5 jednodnevnih izlazaka na teren u akvatoriju Rijeke, Krka i Podvelebitskog kanala i rijekama jadranskog sliva, te 2 petodnevna izlaska na teren u Paškom i Lošinjskom akvatoriju. Posao bi obavila dva kustosa i vanjski suradnik uz pomoć autonomne ronilačke opreme, specijalnih lovnih vrša.

Biološki material prikupljen terenskim radom biti će muzeološki obrađen (analiziran, identificiran, inventiran te pohranjen u zbirku).

Cilj i rezultati programa: Krajnji cilj programa je ciljano prikupljanje što raznovrsnijeg biološkog materijala za kvantitativnim i kvalitativnim obogaćivanje muzejske zbirke, produkcija stručnih i znanstvenih radova te interpretacija, edukacija i prezentacija materijala prema najvišim muzeološkim i muzeografskim standardima.

Planirani izvori financiranja: vlastiti prihodi, Primorsko-goranska županija i Ministarstvo kulture i medija RH.

Voditelj istraživanja: Marin Kirinčić, muzejski savjetnik

Trajanje istraživanja: 2023.

P-101-23

<i>Rashodi planiraniz proračuna PGŽ</i>	<i>Iznos</i>	<i>Konto</i>
Dnevnice	280,00 €	32111
Putni troškovi	400,00 €	32115
Ostali putni troškovi		32115
Naknada za smještaj na službenom putu	200,00 €	32113
Sitni inventar	100,00 €	32251
Potrošni materijal	130,00 €	32221
Gorivo	265,00 €	32234
Službena, radna i zaštitna odjeća	70,00 €	32271
Oprema	385,00 €	42273
Ukupno	1.830,00 €	

1.4. Prikupljenje građe za ihtiološku zbirku

Terenska istraživanja na sakupljanju ihtiofaune Jadranskog mora, rijeka i bočatih voda Hrvatske za zbirku Muzeja. Planira se dva višednevna terenska izlaska na moru Planira se i sedam jednodnevnih izlazaka na moru. Istraživalo bi se u suradnji sa Institutom za oceanografiju i ribarstvo u Splitu, Sveučilištem u Splitu, Narodnim muzejem Prag, Sveučilištem u Grazu i drugim dugogodišnjim suradničkim ustanovama. Istraživalo bi se ronjenjem koristeći metode anestetika, ihtiocida, suction samplinga. Istraživalo bi se i mrežom potegačom te ostalim lovnim alatima s obale i u plitkom moru. Istraživale bi se i lovine koča, migavice, tartane. Istraživanje bi se vršilo u zoni mediolitorala, infralitorala i cirkalitorala na području Kvarnera i na drugim dijelovima Jadrana.

Cilj i rezultati programa: Nastaviti sakupljane kulturno i potencijalno znanstveno vrijednog materijala za zbirku. Nastaviti sakupljanje materijala koji se neposredno i odmah koristi u izradi znanstvenih radova.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, Institut za oceanografiju i ribarstvo Split, Europska unija - HORIZON project Biodiversity Genomics Europe Knipowistchja case study

Voditelj istraživanja: izvr. prof. dr. sc. Marcelo Kovačić, muzejski savjetnik

Trajanje istraživanja: siječanj-prosinac 2023.

P-102-23

<i>Rashodi planirani iz proračuna PGŽ</i>	<i>Iznos</i>	<i>Konto</i>
Dnevnice za službeni put u zemlji	400,00 €	32111
Naknada za smještaj na službenom putovanju	450,00 €	32113
Naknada za prijevoz na službenom putovanju	720,00 €	32115
Trošak goriva za ribarske i ronilačke brodove	265,00 €	32234
Usluga organizacije ronjenja	265,00 €	32379
Ukupno	2.100,00 €	

P-900-23

Sredstva EU

Dnevnice za službeni put u zemlji	2.800,00 kn	NS32111
Naknada za smještaj na službenom putovanju	6.000,00 kn	NS32113
Naknada za prijevoz na službenom putovanju	4.500,00 kn	NS32115
Ukupno	13.300,00 kn	

- *Prikupljanje botaničke građe*

1.5. Prikupljanje građe za Herbarijsku zbirku te Zbirku mahovina

Prikupljanje materijala za zbirke kormofita i mahovina te istraživanje flore, vegetacije i sinekologije vršit će se na području Hrvatskog primorja, Gorskog kotara, kvarnerskih otoka te u ostalim dijelovima Hrvatske, posebno na području cretnih i vlažnih staništa te slaništa. Materijal će se prikupljati u populacijskim uzorcima, ciljano i prema planu uzorkovanja uz bilježenje različitih ekoloških, hidroloških i pedoloških podataka.

Cilj i rezultati programa: Nastaviti sakupljane kulturno i potencijalno znanstveno vrijednog materijala za zbirku. Nastaviti sakupljanje materijala koji se neposredno koristi u izradi znanstvenih radova.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija; Občina Pivka, Slovenija

Voditelji istraživanja dr. sc. Željka Modrić Surina, muzejska savjetnica i izv. prof. dr. sc. Boštjan Surina, viši kustos

Trajanje istraživanja: veljača - listopad 2023.

P-105-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Dnevnice	80,00 €	32111
Putni troškovi	150,00 €	32115
Cestarine	100,00 €	32115
Osnovni materijal i sirovine	150,00 €	32221
Gorivo	130,00 €	32234
Ukupno	610,00 €	

P-901-23

Sredstva Občine Puvka, Slovenija	Iznos	Konto
Dnevnice za službeni put u zemlji	2.000,00 kn	NS32111
Naknada za smještaj na službenom putovanju	8.000,00 kn	NS32113
Naknada za prijevoz na službenom putovanju	8.000,00 kn	NS32115
Potrošni materijal	6.000,00 kn	NS32221
Oprema	6.000,00 kn	NS42273
Ukupno	30.000,00 kn	

1.6. Prikupljanje uzoraka vaskularne flore i flore mahovina

Terenska istraživanja vaskularne flore i flore mahovina u svrhe prikupljanja građe te znanstvenih sitraživanja obavljat će se na području Primorsko-goranske županije i Dinarida. Istraživanja ćemo obaviti u suradnji s Prirodnočkim muzejom Crne Gore iz Podgorice (Crna Gora) i FAMNIToma Univerze na Primorskem iz Kopra (Slovenija). Uzorkovani materijal služit će za popunjavanje muzejskih zbirki (omogućit će njegovu stručnu i znanstvenu obradu), osnivanje nove zbirke „banke sjemena“ odnosno učinkovitiju in-situ i ex-situ zaštitu odabralih ugroženih vrsta biljaka. Također, u svrhe zaštite ugroženih vrsta, u vrtu Prirodoslovnog muzeja Rijeka obavit ćemo istraživanja reprodukcijske biologije.

Cilji i rezultati programa: nastaviti sakupljanje materijala za popunjavanje muzejskih zbirki (botanička zbirka, zbirka uzoraka biljnih tkiva i zbirka mokrih preparata) koje će omogućavati i davati odgovore na znanstvena pitanja.

Planirani izvori istraživanja: Primorsko-goranska županija, CEPF projekt, Hrvatska zaklada za znanost – AMS EcolDiv projekt

Voditelj istraživanja: izvr. prof. dr. sc. Boštjan Surina, viši kustos

Trajanje istraživanja: travanj-rujan 2023.

P-106-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
------------------------------------	-------	-------

Dnevnice	100,00 €	32111
Putni troškovi	380,00 €	32115
Cestarine	100,00 €	32115
Gorivo	200,00 €	32234
Ukupno	780,00 €	

Prikupljanje živog materijala

1.7. Prikupljanje biološkog materijala za potrebe održavanja stalnog postava Primorski botanički vrt i Akvarij

Stalni postav je potrebno kontinuirano obogaćivati autohtonim biljnim vrstama presađivanjem, materijalom dobivenim vegetativnim razmnožavanjem uzoraka iz prirode ili uzgojem iz sjemenki/spora. Za potrebe održavanja stalnog postava „Akvarij – multimedijalni centar“ potrebno je redovito prikupljati žive morske organizme, što se obavlja prikupljanjem s obale i autonomnim ronjenjem.

Cilj i rezultati programa: Održavati stalni postav u atraktivnom stanju radi edukacije publike o autohtonim biljnim vrstama i potrebi njihove zaštite, izazvati emotivnu reakciju kod publike
Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija

Voditelji prikupljanja: Lado Bartoniček, viši preparator, izv. prof. dr. sc. Boštjan Surina, viši kustos, Marin Kirinčić, muzejski savjetnik i dr. sc. Željka Modrić Surina, muzejska savjetnica

Trajanje prikupljanja: siječanj-prosinac 2023.

P-103-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Dnevnice	130,00 €	32111
Putni troškovi	400,00 €	32115
Gorivo	265,00 €	32234
Cestarina	30,00 €	32115
Oprema za terenski rad i rad u vrtu Muzeja	305,00 €	42273
Ukupno	1.130,00 €	

- Prikupljanje geološke i paleontološke građe

1.1.8. Prikupljanje geološkog i paleontološkog materijala

Prikupljanje geološkog i paleontološkog materijala planira se na području Hrvatskog primorja s otocima, južnog dijela istarskog poluotoka, Gorskega kotara te u ostalim dijelovima Hrvatske. Planiraju se jednodnevni izlasci na teren te po potrebi višednevna terenska istraživanja.

Nastaviti će se s provođenjem sustavnih terenskih geoloških istraživanja u svrhu nadopune Geološke stratigrafske zbirke riječkog područja te Paleontološke zbirke RH. Planira se i nastavak terenskih istraživanja vezanih uz znanstveni rad na fenomenu plimskih potkapina.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija

Voditeljica istraživanja: Nadia Dunato Pejnović, viša kustosica

Trajanje istraživanja: proljeće i jesen 2023.

P-107-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Dnevnice za službeni put		32111
Naknada za smještaj na službenom putovanju		32113
Naknada za prijevoz na službenom putovanju		32115
Dnevničica za vanjske suradnike	135,00 €	32411
Oprema potrebna za provedbu terenskih istraživanja	400,00 €	42273
Trošak brodice za potrebe terenskog istraživanja	265,00 €	32319
Ukupno	800,00 €	

2. Stručna obrada muzejske građe

Stručno obrada muzejske građe u Prirodoslovnom muzeju Rijeka obavlja se u skladu sa Zakonom o muzejima i Pravilnikom o načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi. Obrada građe podrazumijeva vođenje primarne, sekundarne i tercijarne dokumentacije, računalnu obradu građe, ukupnu digitalizaciju muzejske građe, digitalizaciju dokumentacije i arhive. Obrada građe vrši se samostalno, te kod determinacija materijala i u suradnji s drugim kulturnim i znanstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj, Europskoj Uniji i svijetu.

2.1. Stručna obrada građe za zbirke morskih beskralješnjaka

Sakupljen materijal na terenu bit će analiziran u laboratoriju muzeja te u komparativnim zbirkama. Zbog determinacija biološkog materijala skupina morskih beskralješnjaka i alga, planiraju se posjeti specijalistima u Kopru, Rovinju i Zagrebu. Planira se sudjelovanje na skupovima i analize uzoraka mora. Determiniran i konzerviran materijal u 96% alkoholu pohranjuje se i smješta u zbirke te unosi u inventarnu knjigu. U 2023. g. planira se izmještanje malakološke zbirke u dislocirani depo na Pećinama. Za mokre preparate potrebna je nabavka preparatorskih staklenih boca.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija; JU Priroda

Voditeljica programa: Milvana Arko-Pijevac, muzejska savjetnica

Trajanje programa: siječanj – studeni 2023.

P-200-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Dnevnice	260,00 €	32111
Putni troškovi	270,00 €	32115
Smještaj	200,00 €	32113
Kotizacija	135,00 €	32131
Grafičke usluge (izrada plakata)	65,00 €	32391
Laboratorijska analiza za 10 uzoraka mora	200,00 €	32363
Ukupno	1.130,00 €	

P-904-ZR-23

Sredstva JU Priroda	Iznos	Konto
Potrošni materijal	700,00 €	ZR32221
Oprema	800,00 €	ZR42273
Ukupno	1.500,00 €	

2.2. Stručna obrada građe za zbirku rakova

Sakupljen materijal na terenu bit će analiziran u laboratoriju muzeja te, po potrebi, u komparacijskim zbirkama. Determiniran i konzerviran material u 96% alkoholu pohranjuje se i smješta u zbirke te unosi u inventarnu knjigu i katalog zbirke.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, EU projekt Argos

Voditelj programa: Marin Kirinčić, muzejski savjetnik

Trajanje programa: siječanj – studeni 2023.

P-202-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Dnevnice	30,00 €	32111
Putni troškovi	130,00 €	32115
Ukupno	160,00 €	

P-907-ZR-23

Sredstva PGŽ – EU project Argos		
Plaća za redovan rad	1.700,00 €	ZR31111
Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	300,00 €	ZR31321
Ukupno	2.000,00 €	

2.3. Stručna obrada građe za Ihtiolosku zbirku

Materijal riba sakupljen na terenu od strane stručnjaka muzeja, materijal sakupljen na terenu od strane suradničkih ustanova temeljem suradnje te ostali vrijedan materijal iz Hrvastke i inozemstva doniran muzeju od strane ostalih fizičkih i pravnih osoba biti će separiran, identificiran i pripremljen za pohranu u zbirku. Podaci će biti uneseni u katalog zbirke i inventarnu knjigu muzeja. Dodatni podaci pohranjeni su u excel fileovima s terenskog rada, ispravljeni za laboratorijske identifikacije i točnu kvantifikaciju. Kao i prijašnjih godina, očekujemo oko tisuću pohranjenih primjerka riba okupljenih u nekoliko stotina inventarnih brojeva.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija

Voditelj programa: izv. prof. dr. sc. Marcelo Kovačić, muzejski savjetnik

Trajanje: siječanj-prosinac 2023.

P-204-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Naknada za prijevoz na službenom putovanju	25,00 €	32115
Ukupno	25,00 €	

P-902-23

Sredstva Ministarstva kulture		
Dnevnice za službeni put u inozemstvu	2.600,00 kn	MK32112
Naknada za smještaj na službenom putovanju u inozemstvu	2.200,00 kn	MK32114
Naknada za prijevoz na službenom putovanju	2.700,00 kn	MK32115
Ukupno	7.500,00 kn	

2.4. Stručna obrada građe za botaničke zbirke

Biljni materijal sakupljen na terenu od strane stručnjaka muzeja, materijal sakupljen na terenu od strane suradničkih ustanova temeljem suradnje te ostali vrijedan materijal iz Hrvastke i inozemstva doniran muzeju od strane ostalih fizičkih i pravnih osoba bit će herbariziran, mokro konzerviran ili isušen na silikagelu za potrebe zbirke uzoraka biljnih tkiva, separiran, identificiran i pripremljen za pohranu u zbirku. Podaci će biti uneseni u katalog zbirke i inventarnu knjigu muzeja. Kao i prijašnjih godina, očekujemo oko tisuću pohranjenih primjerka vrsta kormofita i mahovina, unutar nekoliko stotina inventarnih brojeva.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, Ministarstvo kulture i medija, Grad Rijeka

Voditelj programa: izv. prof. dr. sc. Boštjan Surina, viši kustos; dr. sc. Željka Modrić Surina, muzejska savjetnica

Trajanje: siječanj-prosinac 2023.

P-203-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Dnevnice	80,00 €	32111
Putni troškovi	500,00 €	32115
Cestarina	130,00 €	32115
Smještaj na službenom putu	160,00 €	32113
Gorivo	130,00 €	32234
Kotizacija, stručno usavršavanje	135,00 €	32131
Ukupno	1.135,00 €	

P-911-ZR-23

Sredstva Grada Rijeke	Iznos	Konto
Dnevnice	450,00 €	ZR32111
Troškovi prijevoza u tuzemstvu	1.000,00 €	ZR32115
Ukupno	1.450,00 €	

2.5. Stručna obrada zbirke Herbarium Adriaticum

Muzej je krajem 2021. godine ostavinskom raspravom i prema oporuci pok. dr. sc. Andrije Željka Lovrića naslijedio herbarijsku zbirku Herbarium Adriaticum. U 2022. godini materijal je preuzet, dopremljen u Rijeku te podvrgnut postupku fumigacije i dezinfekcije. Tijekom 2023. godine planira se započeti sa stručnom obradom i digitalizacijom građe. Podaci će biti uneseni u katalog zbirke i inventarnu knjigu muzeja.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, Ministarstvo kulture

Voditelj programa: izv. prof. dr. sc. Boštjan Surina, viši kustos; dr. sc. Željka Modrić Surina, muzejska savjetnica, Borut Kružić, viši kustos dokumentarist, Lado Bartoniček, viši preparator

Trajanje: siječanj-prosinac 2023.

(Financijska sredstva obuhvaćena u planu za točku 2.4.)

2.6. Stručna obrada geološke i paleontološke građe

Sakupljen materijal na terenu bit će analiziran u laboratoriju muzeja te u komparativnim zbirkama. Zbog stručne obrade geološke i paleontološke građe potreban je rad kustosice geologa-paleontologa u komparativnim zbirkama HPM-a, Geološkog zavoda PMF-a i Zavoda za paleontologiju HAZU, Zagreb. Planira se obrada prikupljene građe u komparativnim zbirkama u svrhu višeg stupnja obrađenosti Muzejskih zbirk, prvenstveno Geološke stratigrafske zbrike riječkog područja i paleontološke zbirke RH.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, Ministarstvo kulture i medija

Voditeljica istraživanja: Nadia Dunato Pejnović, viša kustosica

Trajanje istraživanja: proljeće i jesen 2023.

(Financijska sredstva obuhvaćena u planu za točku 3.3.)

2.7. Djelovanje u strukovnim udruženjima

Djelatnici muzeja članovi su strukovnih udruga: Hrvatskog muzejskog društva, ICOM Hrvatska, Interpret Europe, Interpretirajmo Hrvatsku. Hrvatskog biološkog društva, Hrvatskog botaničkog društva, Hrvatskog ronilačkog saveza, Međunarodnog ihtiološkog društva, Francuskog ihtiološkog društva i Međunarodnog udruženja BIOMARE. Prirodoslovni muzej Rijeka podružnica je Hrvatskog biološkog društva. ICOM Hrvatska ima sjedište u prostoru Muzeja.

Djelatnici muzeja članovi su i različitim savjetodavnim tijela pri Ministarstvu kulture i upravnih i nadzornih odbora različitih strukovnih udruga: predsjednica ICOM Hrvatska, članica Nadzornog odbora Hrvatskog muzejskog društva, koordinator Sekcije za dokumentaciju Hrvatskog muzejskog društva, član Vijeća za prirodoznanstvena istraživanja HAZU itd.

P-205-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Članarine	930,00 €	32941
Međunarodne članarine	0,00 €	32942
Ukupno	930,00 €	

3. Znanstvena obrada muzejske građe

Znanstvena obrada muzejske građe za cilj dolazak do novih znanstvenih spoznaja o vrijednosti građe i prirodne baštine Primorsko-goranska županije, kroz stvaranje izvornih znanstvenih članaka, preglednih znanstvenih članaka te znanstvenih monografija čime muzej podiže vrijednost upotrebljenog materijala iz svojih zbirk. Prirodoslovni muzej Rijeka svojom znanstvenom produkcijom i spoznajama otkrivenim u njima doprinosi prirodoslovnim znanju u Republici Hrvatskoj, Europskoj Uniji i svijetu. Prirodoslovni muzej Rijeka svoju znanstvenu proizvodnju ostvaruje usko i intenzivnom suradnjom s drugim kulturnim i znanstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj, Europskoj Uniji i svijetu.

3.1. Znanstvena obrada ihtiološke zbirke

Znanstvena obrada građe zbirke riba rezultirat će, kao i svake godine, u nizu znanstvenih radova koji će se objaviti u vodećim međunarodnim znanstvenim časopisima, onima s imapct factor, uključujući i q1 i q2 časopise, te također njihovim prezentiranjem putem strukovnih i

znanstvenih kongresa prije publiciranja. Znanstvena obrada vršiti će se u suradnji sa vodećim znanstvenicima ihtioložima iz Europske Unije i svijeta kao koautorima. U slučajevima kad je potreban zajednički rad u laboratoriju znanstvenika iz Prirodoslovnog muzeja Rijeka i iz drugih ustanova, organizirati će se zajednički laboratorijski rad u Prirodoslovnom muzeju Rijeka ili u suradničkoj ustanovi, drugo onda kad je riječ o zajedničkom radu na korištenju skupih i sofisticiranih laboratorijskih uređaja. Znanstvena obrada građe Zbirke riba rezultirati će i uzdizanjem upotrebljenog materijala riba na razinu tipova kod opisa novih vrsta, te dokazivanjem znanstvene vrijednosti ostalog materijal iz ihtiološke zbirke korištenjem materijala kao izvora podataka i dokaza u znanstvenim radovima. U iztadi znanstvenih radova, kao i svih prethodnih godina, koristiti će se i komparativni materijal iz svjetskih zbirki dobijen na posudbu u Prirodoslovnom muzeju Rijeka.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, vlastita sredstva

Voditelj programa: izv. prof. dr. sc. Marcelo Kovačić

Trajanje: siječanj-prosinac 2023.

P-208-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Dnevnice za službeni put u inozemstvu	345,00 €	32112
Naknada za smještaj na službenom putovanju u inozemstvu	300,00 €	32114
Naknada za prijevoz na službenom putovanju	350,00 €	32116
Ostale usluge za komunikaciju i prijevoz	395,00 €	32319
Ukupno	1.390,00 €	

3.2. Znanstvena obrada botaničke građe

Znanstvena obrada botaničke građe dati će odgovore na brojna znanstvena pitanja čiji odgovori služe boljem poznavanju procesa specijacije, stvaranja interspecijskih reproduksijskih barijera i uzorcima bioraznolikosti u prostoru. Kvalitetna obrada prikupljenog materijala dati će osnove za analizu podataka prikupljenih na osnovu čvrstih znanstvenih i statističkih hipoteza. Dobiveni rezultati garantiraju objavu u visoko rangiranim znanstvenim časopisima. Između ostalog, prema dosadašnjim preliminarnim istraživanjima, očekujemo opisati dvije za znanost nove vrste biljaka, od čega čak i jedan za znanost novi rod. Materijal na osnovu kojeg ćemo opisati nove taksonne pohranit ćemo u botaničkoj zbirci, čime zbirka dodatno dobiva na samo na nacionalnoj, već i na međunarodnoj vrijednosti i reputaciji.

Cilj i rezultati programa: odgovori na znanstvena pitanja i znanstvena otkrića iz područja procesa specijacije, stvaranja interspecijskih reproduksijskih barijera i o uzorcima bioraznolikosti u prostoru Županije

Planirani izvori istraživanja: Primorsko-goranska županija, CEPF projekt, Hrvatska zaklada za znanost – AMS EcolDiv projekt, vlastita sredstva

Voditelj istraživanja: izv. prof. dr. sc. Boštjan Surina, viši kustos botaničar

Trajanje istraživanja: travanj-rujan 2023.

P-207-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Dnevnice	80,00 €	32111
Putni troškovi	260,00 €	32115
Cestarina	80,00 €	32115

Gorivo	130,00 €	32234
Sitan inventar za rad u laboratoriju	0,00 €	32251
Potrošni materijal	70,00 €	32221
Smještaj na službenom putu	160,00 €	32113
Kotizacija	135,00 €	32131
Ukupno	915,00 €	

P-2910-ZR-23

	Iznos	Konto
Sredstva CEPF projekta za orjensku peruniku		
Dnevnice u inozemstvu	50,00 €	ZR32112
Troškovi prijevoza u inozemstvu	200,00 €	ZR32116
Oprema - uređaj za graviranje	300,00 €	ZR42273
Ukupno	550,00 €	

3.3. Znanstvena obrada geološke i paleontološke građe

Znanstvena obrada geološke i paleontološke građe rezultirat će znanstvenim radovima u domaćim i inozemnim znanstvenim časopisima te njihovim prezentiranjem, na stručnim i znanstvenim kongresima. Planira se rad kustosice u komprativnim zbirkama Hrvatskog geološkog instituta, laboratorijske usluge datiranja uzoraka te sudjelovanje na kongresima vezanim uz planirani znanstveni rad, tematike olujnih blokova.

Cilj i rezultati programa: odgovori na znanstvena pitanja i znanstvena otkrića iz područja geološke prošlosti prostora Županije

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, vlastita sredstva

Voditeljica istraživanja: Nadia Dunato Pejnović, viša kustosica

Trajanje istraživanja: jesen i zima 2023.

P-209-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Dnevnice	130,00 €	32111
Troškovi prijevoza	140,00 €	32115
Gorivo	135,00 €	32234
Troškovi smještaja vezani uz sudjelovanje na kongresu	130,00 €	32113
Kotizacija	400,00 €	32131
Laboratorijske usluge	0,00 €	32363
Ukupno	935,00 €	

P-909-ZR-23

Vlastita sredstva	Iznos	Konto
Dnevnice za službeni put u zemlji	400,00 €	ZR32111
Naknade za prijevoz na službenom putu u zemlji	1.600,00 €	ZR32115
Ukupno	2.000,00 €	

3.4. Urednički poslovi u znanstvenim časopisima

Djelatnici muzeja urednici su i područni urednici, članovi uredničkih odbora i recenzenti različitih znanstvenih časopisa (Hacquetia, Botanica Serbica, Organisms Diversity and Evolution, Nordic Journal of Botany, Acta Botanica Croatica, Plant Systematics and Evolution, Phytotaxa, Acta Botanica Croatica, Natura Croatica, Botanica Serbica, Acta Carsologica, Botany Letters, Journal of Fish Biology, Revista de Biología Tropical, Mediterranean Marine Science, Bulletin of Fish Biology, Annales - series historia naturalis, Acta Musei Macedonici Scientarium Naturalium).

(Finansijska sredstva obuhvaćena u planu za poglavlja 2. i 3.)

4. Zaštita mujejske građe

Prirodoslovni muzej Rijeka skrbi o približno 90.000 mujejskih predmeta organiziranih u 29 zbirki, koje prema Zakonu o Muzejima predstavljaju zaštićena kulturna dobra, upisana na listu zaštićenih kulturnih dobara pod rednim brojem 4438.

Prirodoslovna je građa zbog svog organskog karaktera često izuzetno osjetljiva te neprikladnim čuvanjem dolazi do njezine degradacije. Postojeći materijal u zbirkama Muzeja redovito se pregledava te po potrebi mijenjaju prezervacijske tekućine ili posude za pohranu u mokro pohranjenom materijalu te podloge ili kutije ili posude za pohranu u suhom materijalu uze regodvne mejre fumigacije i dezinfekcije u cilju očuvanja materijala u nepromijenjenom stanju. Također se novozaprimaljen i inventirani materijal priprema za dugotrajnu pohranu kroz zaštitne procese dezinfekcije, dezinfekcije, fiksacije te konzerviranja. Pri tom se koriste fiksacijski materijal i postupci, za kojim slijede prebacivanje fiksiranog materijala u prezervacijske uvjete koristeći prezervacijske materijale i postupke trajne pohrane.

Građa se čuva u čuvaonicama koje su u sastavu zgrade Muzeja, u čuvaonici građe u Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi te u dodatno iznajmljenom prostoru čuvaonice građe, arhiva i knjižnice na Pećinama. Tijekom 2023. godine planira se reorganizacija čuvaonica zbirki uz premještanje dijela zbirki iz prostora čuvaonica u zgradi Muzeja u iznajmljeni prostor.

Cilj i rezultati programa: trajna i sustavna zaštita građe Prirodoslovnog muzeja Rijeka, bolja organizacija prostora čuvaonica

Planirani izvori istraživanja: Primorsko-goranska županija, Ministarstvo kulture i medija, vlastita sredstva

Voditelj istraživanja: ravnateljica, dr. sc. Željka Modrić Surina, mujejska savjetnica, svi kustosi, Borut Kružić, viši kustos dokumentarist i Lado Bartoniček, viši preparator

Trajanje: siječanj-prosinac 2023.

4.1. Sustavna zaštita zbirki kralješnjaka

P-300-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Osnovni materijal i sirovine	995,00	32221
Ukupno	995,00 €	

4.2. Sustavna zaštita botaničkih zbirki

P-301-23

	Iznos	Konto
Rashodi planirani iz proračuna PGŽ		
Herbarijski papir, silikagel i kemikalije, potrošni materijal	805,00 €	32221
Zaštitna obuća (gojzerice)	0,00 €	32271
Usluga dezinsekcije	530,00 €	32399
Ukupno	1.335,00 €	

P-903-23

	Iznos	Konto
Sredstva Ministarstva kulture i medija		
Potrošni materija	10.000,00 kn	MK32221
Herbarijski ormari	10.000,00 kn	MK42212
Herbarijske kutije, herbarijski papir	5.000,00 kn	MK32221
Ukupno	25.000,00 kn	

4.3. Sustavna zaštita uzoraka karcinofaune i entomofaune

P-302-23

	Iznos	Konto
Rashodi planirani iz proračuna PGŽ		
Osnovni material i sirovine	265,00 €	32221
Ukupno	265,00 €	

4.4. Sustavna zaštita uzoraka morskih beskralješnjaka

P-303-23

	Iznos	Konto
Rashodi planirani iz proračuna PGŽ		
Osnovni materijal i sirovine	133,00 €	32221
Sitni potrošni materijal za rad na terenu	132,00 €	32221
Ukupno	265,00 €	

4.5. Nabavka fiksativa i konzervansa te ostalih kemijskih reagensa za sve biološke uzorke u zbirkama

P-304-23

	Iznos	Konto
Rashodi planirani iz proračuna PGŽ		
Potrošni materijal	660,00 €	32221
Ukupno	660,00 €	

4.6. Opremanje čuvaonica zbirk

P-305-23

	Iznos	Konto
Rashodi planirani iz proračuna PGŽ		
Ormari	660,00 €	42212
Ukupno	660,00 €	

5. Muzejska dokumentacija

Muzejska se dokumenacija vodi ažurno, digitalno i prema svim zakonskim i podzakonskim aktima. **Sav je fundus Muzeja digitalno dostupan na mrežnoj stranici Muzeja od 2005. godine, a novoinventirana građa dostupna je u realnom vremenu.**

Prema planu sređivanja sekundarne dokumentacije (fototeka, videoteka, dijateka, hemeroteka, evidencija o izložbama, evidencija događanja) radilo bi se na kontinuiranom sređivanju sekundarne dokumentacije u sustavu FileMaker u za to posebne izrađene aplikacije. **Svi fondovi sekundarne dokumentacije su digitalizirani i povezani sustavom relacijskih baza što omogućuje pregled i pretraživanje.** Plan je uređiti posebni dio prostora u dislociranom depu na Pećinama gdje bi se arhivske ormare pohranile analogne kopije sekundarnih fondova za trajnu pohranu. u muzeju se planira se uvođenje novog Media servera za pohranu video materijala i fotografija.

Planira se unaprjeđivanje postojećih aplikacija za vođenje muzejskih zbirki te prelazak na novi verziju sustava za vođenja primarne dokumentacije u sustavu FileMaker 19.3. Planira se instalacija i implementacija novog servera na Ubuntu operativnom sustavu za podršku FileMaker Serveru 19.3.

Migracija podataka iz postojećeg sustava će se obavljati planski u dogovoru s pojedinim kustosom, a baza Inventarne knjige će se migrirati na novi sustav nakon nadogradnje svih aplikacija.

Planira se stručno usavršavanje i sudjelovanje na radnim skupovima i kongresima iz područja muzejske dokumentacije.

Voditelj programa: Borut Kružić, viši kustos dokumentarist

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, Ministarstvo kulture i medija RH, vlastita sredstva

Trajanje programa: siječanj-lipanj 2023.

P-211/212-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Arhivistička oprema (registratori, košuljice)	70,00 €	32213
Hard diskovi za NAS sustav sigurnosne pohrane, SD kartice	210,00 €	32242
Dnevnice	200,00 €	32111
Putni troškovi	260,00 €	32115
Smještaj	270,00 €	32113
Cestarina	100,00 €	32115
Kotizacije	106,00 €	32131
Ukupno	1216,00 €	

5.2. Obnova godišnje licence File Maker Pro programa

P-213-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
godišnja licenca	1.060,00 €	32389
Ukupno	1.060,00 €	

6. Prezentacija muzejske građe i komunikacija muzejskog poslanja

Muzejska se građa, kao i nova saznanja o prirodnoj baštini Primorsko-goranske županije, prezentiraju javnosti kroz razne oblike djelatnosti kao što su: stalni postavi Muzeja, izložbena

djelatnost, izdavaštvo, edukativna djelatnost i razvoj publike, promidžbena djelatnost i djelatnost odnosa s javnošću. Muzej sudjeluje na mnogim državnim i lokalnim manifestacijama, te međunarodnim događanjima posvećenima unapređenju muzejske struke, popularizaciji prirodnih znanosti i senzibilizaciji javnosti o važnosti zaštite prirode i prirodne baštine.

- *Izložbeni program Prirodoslovnog muzeja Rijeka*

Jedini prostor koji Muzej ima na raspolaganju za organizaciju i postavljanje privremenih izložbi u Rijeci je integralni dio stalnog postava Akvarij – multimedijalni centar, što prostorno i tematski dosta ograničava izložbenu djelatnost Muzeja u Rijeci. U Kaštelu Zrinskih uređen je primjereno prosto za postavljanje privremenih izložbi. Muzej manjak prostora u Rijeci nastoji nadoknaditi postavljanjem privremenih izložbi na otvorenom i u javnim prostorima.

P-905-23

Sredstva Ministarstva kulture i medija	Iznos	Konto
Ugovori - vanjski suradnici (ugovor o autorskom djelu; ugovor o djelu)	660,00 €	MK32372
Najam autobusa	270,00 €	MK32319
Ostale intelektualne usluge (ulaznice, radionice, vodstva)	150,00 €	MK32379
Osnovni i didaktički materijal (pribor za pokuse, uredski i likovni materijal, tehnička oprema)	400,00 €	MK32221
Oprema	670,00 €	MK42273
Intelektualne usluge	260,00 €	MK32379
Promidžbeni materijal	150,00 €	MK32334
Grafička priprema, dizajn	660,00 €	MK32379
Digitalni tisk	1.300,00 €	MK32391
Ukupno	4.520,00 €	

P-906-23

Sredstva Grada Rijeke	Iznos	Konto
Grafička priprema	500,00 €	GR32379
Intelektualne usluge	700,00 €	GR32379
Tisk	930,00 €	GR32391
Oprema	540,00 €	GR42273
Promotivna kampanja	650,00 €	GR32339
Ukupno	3.320,00 €	

7.1. 1. Izložba iz fundusa Prirodoslovnog muzeja Rijeka: „Od oceana do zaljeva“

(Prirodoslovni muzej Rijeka / Centar za kulturu Grada Krka – Galerija Decumanus / Interpretacijski centar maritimne baštine – DUBoak te ostale srodne kulturne institucije)

Izložba iz fundusa „Od oceana do zaljeva“ prikazati će odabrane trenutke iz prošlosti nastanka i razvitka Jadranskog bazena. Provesti će posjetitelje kroz buran razvoj ali i bujan i raznolik

život gotovo 200 milijuna godina duge geološke prošlosti. Jadran, najljepši zaljev Mediterana, smješten između planinskih lanaca Alpi, Apenina i Dinarida, ostatak je velikog ekvatorijalnog, bogato razvedenog mora Tethysa, mora koje je milijunima godina kroz prošlost Zemlje razdvajalo sjeverne od južnih kontinentalnih blokova. Tethys more, počelo se oblikovati u mlađem paleozoiku prije 230 milijuna godina, kada se u jedinstveni svjetski kontinent PANGEU, u sredozemnom dijelu, u prostoru između današnjih kontinenata Afrike i Euroazije, usjekao prostrani zaljev jedinstvenog oceana Panthalasse koji je Pangeu okruživao. U svom maksimumu protezao se preko današnjih prostora Japana, jugoistočne Azije, Balkanskog i Pirinejskog poluotoka, alpskog ozemlja, sjeverne Afrike sve do prostora današnjih Kariba između Sjeverne i Južne Amerike. Ta geosinklinala, to nemirno, labilno udubljenje u litosferi ispunjeno morem, smješteno između kontinentalnih blokova, iznjedrilo je na vrhuncu svoga razvoja ogromne planinske lance: Himalaje, Kavkaz, Tauride, Karpate, Dinaride, Alpe, Apenine, Pirineje i sjeverno afričko gorje Rif i Tell. Izdizanjem tih velikih gorskih lanaca došlo je do raspada Tethysa na dva dijela: južni - Tethys i sjeverni izolirani vodeni bazen - Paratethys. Marinski ostatak nekada prostranog Tethysa danas je Sredozemno more - Mediteran, kao duboki zaljev Atlanskog oceana povezan s oceanom preko Gibraltara, a ostaci Paratethysa su manja zatvorena mora u Aziji: Aralsko, Kaspijsko i Crno.

O jednom od najvećih ikad postojećih mora na svijetu, Tethysu, govore nam fosilni ostaci i tragovi različitih organizama koji su živjeli u određenom geološkom vremenu. More Tethys, u svojoj dugoj mezozojskoj povijesti razvijalo se od prostranog zaljeva na početku trijasa, prije otprilike 225 milijuna godina, do pravog tropskog mora u kredi, prije oko 100 milijuna godina. Brojne vrste amonita – izumrlih glavonožaca, pridnena zajednica rudista, neobičnih školjkaša, na kopnu hodajući dinosauri i leteći pterosauri, a u moru riboliki ihtiosauri i gušteroliki plesiosauri samo su neki od mnoštva izumrlih organizama koji su obitavali u tom moru i na njegovim obalama. Oni su dokaz postojanja nekih davnih, drukčijih krajobraza i na prostoru današnjeg Jadranskog mora.

Autor koncepcije i postava izložbe te stručnih tekstova Nadia Dunato Pejnović, dizajn izložbe i kataloga ARTIS, multimedijalna rješenja Borut Kružić i Lado Bartoniček, edukativni program Anita Hodak, marketing Klara Bukovac, tehnička realizacija Borut Kružić i Lado Bartoniček. Opseg izložbe je 12 panoa 162*64 cm u multimedijalnom centru Prirodoslovnog muzeja Rijeka koji će se poslije prenamjeniti u samostojeće module - za potrebe seljenja izložbe u druge izložbene prostore; sjedeći te dekorativni elementi namjenjeni mlađim posjetiteljima koji će za vrijeme trajanja izložbe biti postavljeni u „Obiteljskom kutku“ Prirodoslovnog muzeja Rijeka, model rekonstrukcije amonita u stvarnoj veličini – promjer kućice 1.50 m.

Cilj i rezultati programa: cilj izložbe je edukacija posjetitelja o posebnosti Jadranskog mora i života u njemu, njegovoj prošlosti i sadašnjosti, te poticanje na razmišljanje o njegovoj i našoj budućnosti.

Planirani izvori financiranja: vlastita sredstva, Primorsko-goranska županija, Grad Rijeka, Ministarstvo kulture i medija

Voditeljica: Nadia Dunato Pejnović, viša kustosica

Trajanje: rujan-prosinac 2022.

P-400-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ

Iznos Konto

Grafičke usluge i tiska	4.000,00 kn	32391
Intelektualne usluge	4.000,00 kn	32379
Oprema - okviri s rasvjetom	4.000,00 kn	42273
Ukupno	12.000,00 kn	

7.2. Izložba iz fundusa „KoRAK dalje u poznavanju RAKova“

(Prirodoslovni muzej Rijeka / Korzo, Rijeka / Ribarnica, Rijeka)

Izložbom fotografija radnog naziva *KoRAK dalje u poznavanju RAKova* namjeravamo obuhvatiti novopronađene vrste te 20ak najzanimljivijih i najatraktivnijih predstavnika morske faune deseteronožnih rakova kvarnerskog područja, uključujući rijetke, ugrožene i zaštićene vrste. Deseteronožci su među rakovima najraznolikija i najkompleksnija skupina. Velike morfološke razlike, te sličnosti u anatomiji glavna su karakteristika ovih rakova o čemu zorno svjedoči broj od 53 porodice i 152 roda u koje sistematski ubrajamo jadranske vrste kozica, rakova samaca, jastoga, hlapa, škampa, zezavaca, rakovica,... Sve čemo ih prepoznati po više ili manje tvrdom hitinskom oklopu koji karakterizira ovu skupinu i zaslužan je za titulu iz naslova izložbe. Veza s ostalim člankonošcima isto je tako vidljiva iz njihovih deset prsnih nogu po kojima je cijela skupina dobila ime Decapoda (deset nogu). Obojenost koja krasи neke vrste prava je umjetnost prirode na djelu. Većina ovih rakova su morske životinje, nekolicina ih živi u slatkim vodama, a nalazimo i gotovo kopnene organizme. Zbog svoje brojnosti, te načina ishrane zauzimaju važno mjesto u morskom ekosustavu. Žive po čitavom Jadranu od pojasa plime i oseke do najvećih dubina. Značajni su i u gospodarstvu mora. Love se za ljudsku hranu raznim ribolovnim alatima. U zadnje vrijeme uz ribe i školjke imaju važnu ulogu u marikulturnom uzgoju. Znanstvena istraživanja ove skupine u Jadranu datiraju još iz 16. stoljeća. Do danas su otkrivene 244 vrste koje žive u našem moru. U posljednje vrijeme bilježimo rast broja vrsta ove skupine rakova što možemo objasniti pojačanim oceanografskim istraživanjima i uzorkovanju pomoću grabila, dređa i koćarskih mreža te povećanim interesom znanstvenika, morskih biologa za *in situ* istraživanja i prikupljanja metodom autonomnog ronjenja. Tako su uzorkovane vrste koje nalazimo u prethodno neistraženim mikrostaništima, kao što su podmorske špilje, škape te pješčana, šljunčana i valutićava dna. Među ovim novootkrivenim vrstama nalaze se i neke koje nas biologe ne veseli, a radi se o alohtonim invazivnim vrstama koje svojom pojavnosću ugrožavaju domicilne vrste.

Uz foto prezentaciju rakova u sklopu izložbe kao dodatni sadržaj i forma koja omogućava širenje priče u smjeru detaljiziranja konteksta glavnog motiva izložbe izraditi će se i integrirati u postojeći dio stalnog postava Akvarij interaktivni invertni periskop koji će posjetiteljima pružiti mogućnost virtualnog zarona u morske dubine s mogućnošću upravljanja i otkrivanja njegovih tajni. Izložba će biti podjeljena na tri lokaliteta. Na riječkoj ribarnici će biti postavljeno 20 panoa, u multimedijalnom centru Prirodoslovnog muzeja Rijeka 11 backlight panoa te na riječkom Korzu 20 panoa na otvorenom prostoru. U multimedijalnom centru Prirodoslovnog muzeja Rijeka sadržaji će biti popraćeni i multimedijalnim rješenjima. Tako prezentacijom izložbu potencijalno može vidjeti i konzumirati veći broj ljudi, a ribarnica je pravo mjesto za upoznavanje ljudi sa širim kontekstom ljudske potrebe i prava na iskorištavanje morskih resursa te senzibiliziranje i edukaciju o nužnosti zaštite morskog sustava.

Autor koncepcije i postava izložbe te stručnih tekstova je muzejski savjetnik Marin Kirinčić, autor dizajna izložbe i kataloga Branko Lenić, multimedijalnih rješenja i komunikacija Borut

Kružić, glazbe Lado Bartoniček, edukativnog programa Anita Hodak, marketinga Klara Bukovac, tehničku realizaciju izvesti će Borut Kružić i Lado Bartoniček. Osim samog autora izložbe, ostali autori fotografija i videa još nisu odabrani, riječ je o domaćim i inozemnim znanstvenicima koji su sudjelovali u opisu novih vrsta pri čemu je nastao fotografski i video materijal. Izložba će biti podjeljena na dva fizička lokaliteta te predstavljena na internetu. U multimedijalnom centru Prirodoslovog muzeja Rijeka biti će postavljeni muzejski predmeti i backlight panoi u 8 vitrina, dvije video projekcije i interaktivni sadržaj na novopostavljenom multimedijalnom "periskopu", a na riječkom Korzu 20 panoa na otvorenom prostoru. Za izložbu koristiti će se postojeće backlight vitrine u multimedijalnom centru Prirodoslovog muzeja Rijeka i samostojeće vitrine Grada Rijeke na riječkom Korzu. Putem interneta, društvenih mreža i mobilnih aplikacija biti će dostupan virtualni pristup izložbi i katalog u digitalnom obliku. Također prezentacijom izložbu će vidjeti što veći broj ljudi uživo i putem interneta.

Cilj i rezultati programa: Cilj ove izložbe je prikazati svim dobnim skupinama posjetitelja faunu kvarnerskog podmorja i ukazati na važnost mora kao prirodnog resursa u procesima održavanja života na Zemlji, važnosti bioraznolikosti za očuvanje prirodne ravnoteže do mehanizama kojima se ta bioraznolikost nastoji sačuvati (vrijedna staništa, zaštićene zavičajne svojte, Ekloška mreži RH, Natura, 2000), potaknuti kod posjetitelja uživanje u divljoj ljepoti pojavnosti vrsta u svom prirodnom ambijentu te istaknuti važnosti očuvanja prirodne baštine našega podmorja. Time se lakše potiče svijest o važnosti očuvanja prirodne baštine našeg podmorja i potrebe njene zaštite. Također, želimo unaprijediti percepciju veze prirodne i kulturne baštine i muzeja kao institucija u kulturi. Ovom izložbom Prirodoslovni muzej Rijeka promovirati će se širokom krugu posjetitelja kao institucija koja povezuje prirodnu baštinu i kulturu.

Planirani izvori financiranja: vlastita sredstva, Primorsko-goranska županija, Grad Rijeka, Ministarstvo kulture i medija

Voditelj: Marin Kirinčić, muzejski savjetnik

Trajanje: siječanj-prosinac 2023.

(Financije obuhvaćene u planu pod točkom 7.1.)

7.3. „Divljina s pogledom na more“, serija izložbi autorskih fotografija o prirodnim vrijednostima Kupske doline i Gorskog kotara

Stalni postav „Divljina s pogledom na more“ nadopunjuje se serijom izložbi autorskih fotografija o prirodnim vrijednostima Kupske doline i Gorskog kotara, koje se nadopunjuju i izlošcima iz zbirki Muzeja. U 2023. godini u planu je predstaviti geomorfološke posebnosti ovog kraja, kao i ornitofaunu te odnos kukaca i cvijetnica na primjerima iz Gorskog kotara. Iako smještene u Gorskome kotaru, doline Kupe i Kupice predstavljaju svojevrsnu oazu unutar gustih goranskih šuma, u kojoj preživljavaju organizmi prilagođeni na život u hladnjim i toplijim staništima. Prvi predstavljaju ostatak ledenodobnog života, dok nam drugi pričaju o vremenima kada je na ovom području vladala toplija klima od sadašnje. Rijeka Kupa ima obilježja prave planinske rijeke i relativno je dobro očuvana. Kanjon Kupe predstavlja svojevrsnu oazu unutar gustih goranskih šuma, u kojoj preživljavaju organizmi prilagođeni na život u hladnjim i toplijim staništima. Prvi predstavljaju ostatak ledenodobnog života, dok su

drugi ostatak vremenima kada je na ovom području vladala toplija klima od sadašnjekontrasti: toplo/hladno, suho/vlažno, dolomit i/ili vapnenac/permokarbonske naslage.

Područje Kupske doline pripada području Ekološke mreže Natura 2000 HR1000019 Gorski kotar u sjeverna Lika (prema Direktivi o pticama i Direktivi o staništima i vrstama).

Ponikva ili vrtača ili dolac – okruglo ili eliptično ljevkasto udubljenje promjera od desetak do nekoliko stotina metara čije je dno najčešće pokriveno crvenicom. Ponikve su vrlo česte pojave u područjima krša. Nastale su urušavanjem i korozijom karbonatnih stijena, posebice vapnenaca. Pojavljuju li se u nizovima, tada obično obilježavaju rasjednu zonu ili dodire sa stijenama manje vodopropusnosti. Spajanjem dviju ili više ponikava nastaju krške uvale duguljaste udubine duljine od nekoliko stotina metara do nekoliko kilometara. Ponikve i uvale najčešće nemaju površinske vodotokove.

Tijekom prošlih dva milijuna godina naš planet zadesilo je nekoliko oledbi, globalnih klimatskih zahlađenja. U svakom od tih razdoblja led se značajno proširio Europom. Visokoplaninsko dinarsko područje je zbog toga, ne samo okršeno, već i prerađeno ledenjačkim erozijskim i taložnim procesima. Takav oblik krajolika naziva se glaciokrš. O lednjacima nam svjedoče i eratički blokovi, tzv. zalutali blokovi koji mogu biti velikih dimenzija, donešeni i ostavljeni ledom, a koji svojim sastavom i vrstom ne odgovaraju okolnim stijenama.

Hrvatska je jedna od rijetkih zemalja Europe u kojima obitavaju tri velike zvijeri; smeđi medvjed, sivi vuk i euroazijski ris. Velike zvijeri su predatori i nalaze se na vrhu hranidbene piramide. Većinom napadaju životinje koje je lakše uloviti, uglavnom stare, slabije i/ili nezdrave, te na taj način utječu na prirodnu selekciju. Nazivamo ih još i krovnim vrstama jer pridonose očuvanju ostalih vrsta i staništa u kojem žive, te su iznimno važan dio ekosustava. Za život trebaju i koriste velika područja, te su u tom smislu jedne od najzahtjevnijih i najizazovnijih vrsta za očuvanje. Kroz povijest, kao posljedica raznih ljudskih aktivnosti, njihova rasprostranjenost i brojnost drastično se mijenjala i smanjivala. Ugrožava ih nestanak i/ili fragmentacija staništa, promet, nezakonito ubijanje, nedostatak plijena itd. U Hrvatskoj obitavaju vukovi koji su dio dinarsko-balkanske populacije, medvjedi dinarsko-pindske, a ris dinarske populacije. Posljednjih par desetljeća ulažu se veliki napor u njihovo očuvanje kako bi se održale njihove dostatno velike i kontinuirane populacije.

Izložba fotografija Divljina s pogledom na more: Priroda Gorskog kotara, kao treća u nizu planiranih izložbi koje će pratiti stalni postav Divljina s pogledom na more, obuhvatit će i obraditi zanimljive prirodne pojave, predstavnike flore i faune, uz pregled osnovnih činjenica o njihovoj biologiji. Izložba će biti postavljena u izložbenom prostoru Kaštela Zrinskih u Brodu na Kupi, ali dostupna u on-line inačici. Također, želimo unaprijediti percepciju veze prirodne i kulturne baštine i muzeja kao institucija u kulturi. Ovom izložbom Prirodoslovni muzej Rijeka promovirati će se širokom krugu posjetitelja kao institucija koja povezuje prirodnu baštinu i kulturu.

Cilj je razviti osjećaj povezanosti s prirodom, uživanje u ljepoti pojavnosti prirodnih oblika živih organizama. Time se lakše potiče svijest o važnosti očuvanja prirodne baštine našeg gorskog područja i potrebe njene zaštite. Također, želimo unaprijediti percepciju veze prirodne i kulturne baštine i muzeja kao institucija u kulturi. Ovom izložbom Prirodoslovni muzej Rijeka promovirati će se širokom krugu posjetitelja kao institucija koja povezuje prirodnu baštinu i kulturu.

Cilj i rezultati programa: dodatni sadržaji Stalnog postava Divljina s pogledom na more, koji će posebnim estetskim trenucima uzrokovati emotivnu reakciju uz stvaranje boljeg posjetiteljskog iskustva

Planirani izvori istraživanja: Primorsko-goranska županija, Ministarstvo kulture i medija RH, Grad Delnice, sponzori

Voditelji programa: dr. sc. Željka Modrić Surina, ravnateljica i muzejska savjetnica; izv. prof. dr. sc. Boštjan Surina, viši kustos; Nadia Dunato Pejnović, viša kustosica; Klara Bukovac, voditeljica marketinga; Borut Kružić, zamjenik ravnatelja i viši kustos dokumentarist u suradnji s ostalim stručnim djelatnicima Muzeja

Trajanje: lipanj-prosinac 2023.

P-401-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Grafičke usluge i tisak	530,00 €	32391
Intelektualne usluge	400,00 €	32379
Oprema	400,00 €	42273
Ukupno	1.330,00 €	

7.4. Umjetnička reinterpretacija predmeta iz fundusa Muzeja

U suradnji s Akademijom primjenjenih umjnosti u Rijeci i pod mentorstvom prof. Darije Žmak u Rijeci u u Brodu na Kupi postavit će se umjetničke reinterpretacije predmeta iz muzejskih zbirki, nastale u mentorskem radu s mladim umjetnicima i studentima. Umjetničke će reinterpretacije tijekom trajanje privremene izložbe biti postavljeni jednakovrijedno i paralelno originalnim eksponatima prirodoslovnog muzeja, nudeći tako paralelni umjetnički narativ i novi pogled na vrijednosti prirodoslovnih zbirki.

Cilj i rezultati programa: razvoj publike i preispitivanje mnogostrukog bitka muzejskog predmeta kroz stvaranje paralelnog umjetničkog narativa u stalnom postavu prirodoslovnog muzeja

Planirani izvori istraživanja: Ministarstvo kulture i medija RH, vlastita sredstva

Voditelji programa: dr. sc. Željka Modrić Surina, ravnateljica i muzejska savjetnica; prof. Darija Žmak Kunić (APURI), u suradnji s kustosima i ostalim stručnim djelatnicima Muzeja

Trajanje: rujan-prosinac 2023.

(Financijska sredstva obuhvaćena u planu za točku 7.3.)

8. Programi muzejske edukacije

Edukativni projekti Prirodoslovnog muzeja Rijeka imaju u cilju unaprijediti percepciju kulturne i prirodne baštine, prirode i prirodnih zakonitosti, kao i razviti osjećaj povezanosti s baštinom. Koristeći se svim sredstvima Muzeja (stalni postavi i izložbe, laboratorij i preparatorska radionica s pripadajućom opremom, igraonica, akvarij, botanički vrt, multimedijalni stalni postavi, zbirke mokrih i suhih preparata) i timom stručnjaka (marini biocenolog, karcinolog, paleontolog, botaničar i muzejski pedagog te vanjskim suradnicima pedagoške struke), nastojimo javnosti približiti i upoznati ih s prirodoslovnim i kulturnim temama kroz sve oblike edukativne komunikacije (stručna vodstva, popularno-znanstvena predavanja, stručne ekskurzije, edukativne radionice, edukativne izložbe, edukativne predstave, edukativne proslave rođendana, koncerti i slično).

Epidemija COVID-19 značajno utječe na mentalno zdravlje djece i mlađih koji su postali ranjiva skupina. Trenutna situacija i mjere koje su na snazi onemogućavaju veliki dio praktičnog i interaktivnog rada kojeg je naš Muzej organizirao za djecu kroz razne oblike edukativne komunikacije. Stoga Prirodoslovni muzej Rijeka kontinuirano pokušava prilagođavati svoje aktivnosti novim okolnostima. Muzej je ostao aktivan i iznalazili su se nove prilagodbe

programa i nove oblike komunikacije s publikom kroz različite digitalne platforme, prilagođeni su postojeći programi digitalnom okviru i osmišljene su neke nove opcije. Najintenzivniju komunikaciju putem digitalnih kanala Muzej ostvaruje kroz Facebook stranicu @Prirodoslovni.muzej.Rijeka. Kroz platformu Facebook stranice Muzeja @Prirodoslovni.muzej.Rijeka, youtube kanala Prirodoslovnog muzeja Rijeka te putem novosti elektronskom poštom, donose prirodoslovne i kulturne sadržaje: objavljaju se članci, fotografije i videozapise o znanstvenim istraživanjima i stručnim dostignućima muzealaca, a postojeći kontinuirani projekti Muzeja prilagođavaju se novim uvjetima.

Od 1. travnja 2020. do danas, bilježi se povećanje broja pratitelja od 14% što je rezultat zanimljivih dnevnih objava kroz tematske rubrike (Kreativni ponедјелjak, Muzealci budućnosti, Kućni šašavi znanstvenik, Iz depoa PMR, PMRetrovizor) te ostalih edukativnih, kreativnih i zabavnih informacija iz područja prirodoslovlja. Uz edukaciju i promociju znanosti, učenju kroz igru te poticanju interesa za prirodu i znanost, Muzej doprinosi i osvještavanju važnosti očuvanja prirode. Stranica je ocijenjena s 4,9 bodova (od maksimalnih 5,0). Publika Muzeja izvrsno je prihvatile edukativno-kreativne materijale koje dostavljamo e-poštom. U vrijeme dok je Muzej bio privremeno zatvoren za javnost uslijed pandemije koronavirusa, kontinuirano je dostavljano glasilo *Educiraj se i zabavi uz #PMR* kojim su obrađene različite prirodoslovne teme. Zbog preporuka stalnih primatelja glasila njihovom krugu poznanika, Muzej zaprima upite za dostavljanje ovog oblika informacija te proširuje krug korisnika. Tako ima više od 2900 kontakata koji primaju digitalna glasila Muzeja te više od 5.200 pratitelja na društvenim mrežama.

Grad Delnice je 1. srpnja 2014. godine povjerio Prirodoslovnom muzeju Rijeka upravljanje Kaštelom Zrinskih, koji je tako kroz svoje djelovanje u Brodu na Kupi postao prva muzejska ustanova na području Gorskog kotara. Muzej će nastojati djelovati kao otvoreno mjesto izmjene znanja i ideja, centar prirodoslovnih istraživanja, jedno od središta kulturnih događanja i pokretača prirodoslovnog i kulturnog turizma u regiji. Novi stalni postav "Divljina s pogledom na more" u Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi, na izuzetno atraktivan način, kombinirajući sjajan dizajn, multimediju i autentične muzejske predmete predstavlja bogatstvo prirodne baštine te elemente tradicionalno suživota čovjeka i prirode doline Kupe i Gorskog kotara općenito, vodeći posjetitelje od krškog podzemlja i doline Kupe, kroz bogate goranske šume sve do golih planinskih vrhova i oblaka iznad njih. U Kaštelu Zrinskih i Primorsko-goranska županija uređuje Interpretacijski centar Rute, koji govori o kulturnom i povijesnom značaju Kaštela Zrinskih te uz višenamjensku dvoranu i dnevni boravak za posjetitelje zajedno s novim Stalnim postavom pridonosi razumijevanju baštine Gorskog kotara i turističkoj atraktivnosti tog kraja.

Uz klasična stručna vodstva po stalnom postavu i privremenim izložbama, Muzej u 2023. godini planira provoditi sljedeće projekte:

1. Prateći program muzejske edukacije uz izložbe – „**IZLOŽBE U MUZEJU - OTKRIJ! ISTRAŽI!**“
2. *Kućni šašavi znanstvenik - Educiraj se i zabavi uz #PMR* – digitalni program - namijenjen djeci, mladima, odraslima, obiteljima, 54+, stručnoj i široj javnosti
3. **Muzejski obiteljski vikendi** – namijenjen djeci, mladima, odraslima, obiteljima, 54+, stručnoj i široj javnosti
4. **Zima/Proljeće/Ljeto u mom muzeju** – namijenjen djeci
5. **Mala škola prirodoslovlja** – namijenjen djeci

6. ***Vrtići istražuju - projekt prirodoslovnih spoznajno–istraživačkih radionica*** – namijenjen djeci
7. ***Moj laboratorij u muzeju – Moj laboratorij srijedom*** – namijenjen djeci i mladima
8. ***Budi šašavi znanstvenik – znanstveno-istraživačke radionice subotom*** namijenjen djeci
9. ***Malac muzealac*** – namijenjen djeci i roditeljima
10. ***Festival pčela i meda*** - namijenjen djeci, mladima, odraslima, obiteljima, 54+, stručnoj i široj javnosti
11. ***Prirodoslovni klub Liburnija*** – namijenjen mladima, odraslima, 54+, stručnoj i široj javnosti
12. ***Mreža škola Kaštel Zrinskih*** – namijenjen djeci i mladima
13. ***Večeri u Kaštelu*** – namijenjen mladima, odraslima, 54+, stručnoj i široj javnosti

Značaj muzeja u današnjem vremenu se znatno proširio i vrlo se razlikuje od nekadašnjeg poimanja. Danas su muzeji, osim primarno, mjesta zaštite, pohrane, istraživanja i interpretacije – mjesta sjedanja, uporišta znanja, kreativnosti i razvoja zajednice, zadovoljstva i uživanja, prostori cjeloživotnog učenja i mjesta intelektualne razmjene. Važni su resursi kulturnog turizma. Kao javni prostori, muzeji su središta društvenog života, edukacije i žarišta ideja. Posjetitelji gledaju na muzeje kao na ugodna mjesta u kojima de provesti vrijeme u društvu obitelji ili prijatelja; željni su nadogradnje, novih znanja jer im je namjera da postanu informiraniji; u potrazi su za kreativnom stimulacijom ili mjestom za mirno promišljanje.

Izložbu prati "Program muzejske edukacije – OTKRIJ! ISTRAŽI!" za različite ciljne skupine, koji će se provoditi unutar Muzeja, na terenu i putem digitalnih platformi. Program muzejske edukacije kao prateći dio izložbe ima u cilju unaprijediti percepciju kulturne i prirodne baštine, prirode i prirodnih zakonitosti kod djece i odraslih, kao i razviti osjećaj povezanosti s baštinom kraja kojem pripadaju. Koristeći se svim sredstvima Muzeja nastojimo javnosti približiti i upoznati ih s prirodoslovnim i kulturnim temama, uživo i putem online sadržaja koji potiču istraživanje i proučavanje prirodoslovnih tema i u virtualnom okruženju na zabavan način čime, nadamo se, pronalazimo nove načine provedbe suradničkih aktivnosti s obiteljima, vrtićima i školama. Uz edukaciju i promociju znanosti, učenju kroz igru te poticanju interesa za prirodu i znanost, Muzej doprinosi i osvještavanju važnosti očuvanja prirode.

Prirodoslovni muzej Rijeka inače ima vrlo dobru povezanost s publikom, krug stalne publike koja se stalno vraća i prati njihove programe. Najveći dio naše publike čine organizirane grupe djece predškolske i školske dobi, obitelji s djecom, osobe s posebnim interesom za prirodoslovje te turisti, a djelatnici se trude posebnim ciljanim programima razviti još bolju povezanost i s ostalim segmentima publike. Uzimajući u obzir epidemiološku situaciju uzrokovanu pandemijom koronavirusa COVID-19 Muzej kontinuirano prilagođava svoje aktivnosti novim okolnostima. Muzej je ostao aktivan u novim prilagodbama programa i novim oblicima komunikacije s publikom kroz različite digitalne platforme, prilagođeni su postojeći programi digitalnom okviru i osmišljene su neke nove opcije, sve u želji za održavanjem kvalitetnog odnosa s publikom, neprekinute iskrene komunikacije i olakšavanja situacije socijalnog distanciranja djeci i obiteljima. Muzej nastoji djelovati kao otvoreno mjesto izmjene znanja i ideja, centar prirodoslovnih istraživanja, jedno od središta kulturnih događanja i pokretača prirodoslovnog i kulturnog turizma u regiji, a prije svega pokušati povećati zadovoljstvo kulturnim životom kod lokalnog i regionalnog stanovništva.

Naš muzej stvara publiku koja otkriva i istražuje muzej uživo i online, čime, kao muzej možemo pozitivno utjecati na mentalno zdravlje djece i mlađih koji su postali ranjiva skupina, a ta vrsta publike na taj način ostaje i dalje važan dio lokalne zajednice koja sudjeluje u muzejskim

programima. To jest posjetitelji na zanimljiv i edukativan način spoznaju predmete koje ih okružuje, a kroz neposredno promatranje, shvaćanje vlastite uloge unutar muzeja, kao i važnost suživota s prirodom potiče ih se na pozitivno razmišljanje o muzejima. Osim toga, potiče ih, nadamo se i na pozitivan stav o muzejima kao zanimljivim i edukativnim ustanovama u kojima se može normalno komunicirati i istraživati na zabavan način.

Izložbe Prirodoslovnog muzeja Rijeka imaju u cilju unaprijediti percepciju kulturne i prirodne baštine, te prirode i prirodnih zakonitosti kod publike. Cilj programa je i da se posjetitelji u Muzeju osjećaju ugodno i dobrodošlo, te da ga spoznaju kao instituciju otvorenu svima, mjesto gdje mogu potražiti informacije, naći odgovore na svoja pitanja i jednostavno se družiti, ali i aktivno sudjelovati u kreiranju programa. Uvođenjem interaktivnih sadržaja na suvremen način Muzej nadograđuje pristup posjetiteljima kroz produbljivanje odnosa s postojećom te razvijanjem nove publike, unaprjeđuje informiranje o svijetu prirodoslovja i jača vidljivost u zajednici. Također vrstom komunikacije, Muzej želi pružati posjetitelju širi raspon podataka te potaknuti veću zainteresiranost za istraživanje prirodne i kulturne baštine. Cilj svih edukativnih projekata je da se djeca i mladi, odrasli i treća životna dob u Muzeju osjećaju ugodno i dobrodošlo, te da ga spoznaju kao mjesto gdje mogu potražiti informacije, naći odgovore na svoja pitanja te nadograditi svoje znanje o svijetu prirodne i kulturne baštine i/ili jednostavno se družiti.

Prirodoslovni muzej Rijeka ima vrlo dobru povezanost s publikom, krug stalne publike koja se stalno vraća i prati njihove programe. Najveći dio naše publike čine organizirane grupe djece predškolske i školske dobi, obitelji s djecom, osobe s posebnim interesom za prirodoslovje te turisti, a djelatnici se trude posebnim ciljanim programima razviti još bolju povezanost i s ostalim segmentima publike, lokalnom zajednicom Brodu na Kupi, pr., s mladima nakon završetka srednje škole, predstvincima treće životne dobi i sl.

U Prirodoslovnom muzeju Rijeka se tijekom jedne godine, do ove krize, održi otprilike 200 stručnih vodstava, 200 edukativnih radionica, 50 znanstveno-popularnih predavanja, i 200 edukativnih rođendanskih radionica.

Prirodoslovni muzej Rijeka u posljednjih desetak godine, do ove krize, bilježi kontinuiran rast posjećenosti programa u vlastitoj organizaciji. To je posebno bilo vidljivo kod organizacije velike putujuće izložbe Divovi Patagonije, koja je bila otvorena tijekom dijela 2016. i 2017. godine i izazvala velik interes javnosti, kada je prostor Exportdrala i prvi put bio otvoren za javna događanja, kao i otvorenja pojedinih novih dijelova stalnog postava te brojne izložbe i instalacije koje su postavljali u javnim prostorima diljem Županije, Hrvatske i u inozemstvu (pr. zvučna instalacija mladog dinosaure na Kobleorovom trgu, izložba Raznolikost je bitna koja je bila postavljena u Opatiji, Rijeci, Malom Lošinju, Puli..., izložba KRŠ, koja je gostovala u Ljubljani, Sežani, Puntu i Rijeci, ili izložba S obje strane zida, koja je bila postavljena u Ljubljani i Rijeci, a uskoro će biti otvorena i u Brodu na Kupi). Očekujemo da će otvorenje novog stalnog postava u Kaštelu Zrinskih također izazvati veliki interes javnosti. Iako je u ovim vremenima pandemije nezahvalno brojati posjetitelje i očekivati povećanje njihova broja, kada analize MDCa pokazuju da je u najposjećenijim hrvatskim muzejima ove godine posjećenost pala za 85%, a broj posjetitelja koji istovremeno mogu boraviti u muzejima je limitiran radi njihove sigurnosti.

Edukativni projekti Prirodoslovnog muzeja Rijeka u Rijeci i Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi imaju u cilju unaprijediti percepciju kulturne i prirodne baštine, prirode i prirodnih zakonitosti kod djece i odraslih, kao i razviti osjećaj povezanosti s baštinom kraja kojem pripadaju. Muzej nastoji djelovati kao otvoreno mjesto izmjene znanja i ideja, centar prirodoslovnih istraživanja, jedno od središta kulturnih događanja i pokretača prirodoslovnog i kulturnog

turizma u regiji, a prije svega pokušati povećati zadovoljstvo kulturnim životom kod lokalnog i regionalnog stanovništva.

Cilj Edukativnog programa Prirodoslovnog muzeja Rijeka u Rijeci i u Brodu na Kupi jest da se djeca i mlađi, odrasli i treća životna dob osjećaju ugodno i dobrodošlo, te da ga spoznaju kao mjesto gdje mogu potražiti informacije, naći odgovore na svoja pitanja te nadograditi svoje znanje o svijetu prirodne i kulturne baštine i/ili jednostavno se družiti.

Educiraj se i zabavi uz #PMR – digitalni program – od 1. travnja 2020. do danas, bilježi se povećanje broja pratitelja od 14% što je rezultat zanimljivih dnevnih objava kroz tematske rubrike (Kreativni ponedjeljak, Muzealci budućnosti, Kućni šašavi znanstvenik, Iz depoa PMR, PMRetrovizor) te ostalih edukativnih, kreativnih i zabavnih informacija iz područja prirodoslovlja. Nastojimo javnosti približiti i upoznati ih s prirodoslovnim i kulturnim temama, i putem online sadržaja koji potiču istraživanje i proučavanje prirodoslovnih tema u virtualnom okruženju na zabavan način čime, nadamo se, pronalazimo nove načine provedbe suradničkih aktivnosti (vrtića i škola) s Muzejem. Trenutana situacija i mjere koje su na snazi onemogućavaju veliki dio praktičnog i interaktivnog rada kojeg je naš Muzej organizirao za djecu kroz razne oblike edukativne komunikacije. Kroz platformu Facebook stranice Muzeja @Prirodoslovni.muzej.Rijeka, YouTube kanala Prirodoslovnog muzeja Rijeka te putem novosti elektronskom poštom, donosimo prirodoslovne i kulturne sadržaje: objavljujemo članke, fotografije i videozapise o znanstvenim istraživanjima i stručnim dostignućima muzealaca, a postojeće kontinuirane projekte Muzeja prilagođavamo novim uvjetima. Jedan od njih je *Educiraj se i zabavi uz #PMR* (kao dio postojećeg Otkrij! Istraži!) kojim su obrađene različite prirodoslovne teme. Projekt je trenutni nadomjestak za raznolike prirodoslovne radionice kroz koji nastojimo pružiti dio virtualnih edukativno-kreativnih sadržaja, otkrivamo muzejsku građu pohranjenu u depou Muzeja i detaljnije upoznajemo s izlošcima u stalnom postavu. Kroz navedeni projekt učenici imaju mogućnost otkriti i istražiti postav Prirodoslovnog muzeja Rijeka kroz edukativne, zanimljive i kreativne videozapise i digitalne metodičke materijale u sklopu virtualne nastave te time nadoknaditi izostanak suradnje u obogaćivanju obrazovnog sadržaja. Zbog preporuka stalnih primatelja glasila njihovom krugu poznanika, Muzej zaprima upite za dostavljanje ovog oblika informacija te proširuje krug korisnika.

Kućni šašavi znanstvenik je projekt digitalnih video pokusa jer kako se pokusi zbog pandemije koronavirusa ne mogu izvoditi u Muzeju, Muzej „dolazi“ u kućne posjete s pisanim uputama, materijalima i koracima za izvođenje pokusa u obliku video zapisa prilagođenih za realizaciju u kućnom, vrtićkom i školskom laboratoriju. Pokusi su kreativno i maštovito osmišljeni, a cijeli tijek prati dinamična glazba te boje koje su živahne i prilagođene djeci. Projekt je namijenjen zaljubljenicima u svijet prirodoslovlja koji žele doznati više o tajnama prirode koja ih okružuje. U okviru tog projekta želimo da djeca kroz edukativne i interaktivne pokus-radionice upoznaju svijet biljaka, životinja, fosila te urone u svijet Muzeja kroz ulogu malih prirodoslovaca. „Kućni šašavi znanstvenik“ je projekt raznolikih tematskih prirodoslovnih radionica kroz koji otkrivamo zabavnu stranu kemije, fizike i biologije putem virtualnih edukativno-kreativnih sadržaja. Kroz navedeni projekt djeca predškolske i rane školske dobi imaju mogućnost otkriti i istražiti postav Prirodoslovnog muzeja Rijeka kroz edukativne, zanimljive i kreativne videozapise i digitalne metodičke materijale u sklopu virtualne posjete i nastave te time na neki način nadoknađuju izostanak suradnje u obogaćivanju obrazovnog sadržaja. Kućni šašavi znanstvenik nastao je u „kućnom laboratoriju“ muzejske pedagoginje Anite Hodak, u čijoj realizaciji sudjeluju i njene kćeri, „ruke pomagačice“ po imenu Mara i Lena Majer. Muzejska pedagoginja kroz ovaj projekt otvara svoj dom i obiteljsko okruženje publici i dijeli s njima svoj kućni laboratorij, osiguravajući na taj način istinitu i živu povezanost i kroz digitalne kanale.

Projekt se nastavlja i unaprjeđuje u 2021. godini kada ga u potpunosti rade djeca za djecu, to jest u svakom video pokusu se uz muzejsku pedagoginju pojavljuju ruke pomagačice čime se stvara još bliskija veza s najmlađom publikom. Ističemo da je projekt dobio posebno priznanje u kategoriji za pedagoško-edukacijski program od strane Ocjenjivačkog suda Hrvatskog muzejskog društva.

Vodič za djecu - Ruksakom po muzeju edukativna je aktivnost namijenjena cijeloj obitelji, a odnosi se na otkrivanje i istraživanje Prirodoslovnog muzeja Rijeka. Obitelj, to jest dijete/djeca će na ulazu dobiti istraživački ruksak. U ruksaku će biti osnovna oprema za šašavog znanstvenika; istraživački listić s uputama, porukama, zadacima i pitanjima zajedno s olovkom i šiljilom; dječja kuta, zaštitne naočale, maska za ronjenje, ogledalo, povećalo, pinceta, mali kompas, zaštitne rukavice te ostali laboratorijski i likovni pribor.

Upute u istraživačkom listiću objašnjavaju tijek istraživanja i vode obitelj/dijete iz jednog postava u drugi. Svaki postav nosi svoje skrivene poruke, a odgovori se pronalaze kroz upotrebu istraživačkih predmeta iz torbe, novih muzeografskih tehnika i multimedijalnih rješenja, ali i kroz upotrebu vlastitih elektronskih uređaja. Na kraju svaka obitelj provjerava istraživački listić na ulazu u muzej i ako su svi odgovori točni, dijete dobiva prigodan poklon (mjesečnu iskaznicu za besplatan ulaz u muzej, muzejsku majicu, edukativni CD-ROM, privjesak za ključeve i slično). Svi istraživači, bez obzira na točne odgovore, dobivaju diplomu šašavog znanstvenika za trud. Istraživački ruksak se na kraju aktivnosti ostavlja na ulazu/izlazu Muzeja. Predviđeno trajanje za edukativnu aktivnost *Ruksakom po muzeju* je od sat vremena na dalje (ovisno o zainteresiranosti djeteta/obitelji).

Muzejski obiteljski vikendi je projekt raznih edukativnih aktivnosti koji uključuje zanimljive prirodoslovne radionice, pričaonice priča, neobične muzejske potrage i stručna vodstva u i izvan muzeja, razna stručna predavanja, projekcije edukativnih filmova, zabavne edukative igre i ostale aktivnosti namijenjene čitavim obiteljima, mladim i nešto starijim prirodoslovcima te zaljubljenicima u prirodnu i kulturnu baštinu. Odvijaju se periodično, vikendima te prate datume vezane uz zaštitu prirode i okoliša našeg kraja. Za sada je osmišljeno i realizirano nekoliko Muzejskih obiteljskih vikenda kroz teme *Međunarodna noć šišmiša – Šišmišijada, Priče s planina, Ledeno doba, Hej, zaljubi se u muzej, Apartmani za ptice, Muzej šeće gradom, Divlja noć u Rijeci i Kretanjem do uspjeha*.

Priče iz dubine edukativni je projekt uz modularni dio novog dijela stalnog postava *Plavetnilo – raznolikost života u podmorju Kvarnera* stalnog postava i putujuće izložbe *Diversity Matters*, nastalih u sklopu projekta Europske unije pod nazivom *The Adriatic's museums enrich cultural tourism (MUSEUMCULTOUR)*. Prirodoslovni muzej Rijeka edukativnim programom *Priče iz dubina* želi zadržati postojeću publiku, ali i privući različite dobne skupine, kao i skupine koje se razlikuju po interesu i obrazovanju. Jedan od ciljeva je približiti Muzej novom tipu posjetitelja to jest prilagoditi edukativna predavanja, radionice i vodstva slijepim i slabovidnim osobama, kao i osobama s invaliditetom.

Kroz edukativni projekt, interakcija je izuzetno bitan dio postava, a posjetitelji su čitavo vrijeme uključeni u proces otkrivanja i istraživanja kroz uporabu suvremenih muzeografskih tehnika i multimedijalnih rješenja. Način komuniciranja s posjetiteljima se ne odvija kroz uporabu klasičnih legendi već kroz direktnu i indirektnu interakciju te unutarnju i vanjsku komunikaciju. Program edukacije dodatno se proširio kroz stručna vodstva, stručno-znanstveno-popularna predavanja, radionice za različite ciljane skupine i obiteljska događanja.

Cilj je da se upoznaju sa svim muzejskim djelatnostima te da kroz različite tematske radionice imaju priliku učiti o golemoj riznici prirodoslovnih tajni na zanimljiv, drugačiji i neobičan način

kroz teoriju, praktični rad, prirodu, igru i kreativnost. Jedan od ciljeva, koji je ujedno i želja jest da im naš Muzej postane edukativno i zanimljivo mjesto gdje se osjećaju ugodno i dobrodošlo, te da ga spoznaju kao mjesto gdje mogu potražiti informacije, naći odgovore na svoja pitanja i jednostavno se družiti.

Radionice su namijenjene učenicima od 7. god do 10. god., a odvijaju se prvi tjedan u srpnju i prvi tjedan u siječnju, svakim danom u trajanju od tri puna sata, to jest od 10:00 do 12:00 sati. *Mala škola prirodoslovlja* jedan je od pedagoških projekata Prirodoslovnog muzeja Rijeka, koji ima u cilju unaprijediti percepciju prirode i prirodnih zakonitosti kod djece, kao i razviti osjećaj povezanosti s prirodom kod školske djece. Također, *Mala škola prirodoslovlja* nastoji smanjiti raskorak između napretka znanosti i financijama i vremenom ograničene nastave prirode i društva u školama, koristeći se svim sredstvima (laboratorij i preparatorska radionica s pripadajućom opremom, igraonica, akvarij, botanički vrt, multimedijalni stalni postavi, zbirke mokrih i suhih preparata) i timom stručnjaka (marini biocenolog, ihtiolog, karcinolog, paleontolog, botaničar i muzejski pedagog) Muzeja. Osim toga, cilj projekta bio je da se djeca uključena u projekt u Muzeju osjećaju ugodno i dobrodošlo, te da ga spoznaju kao mjesto gdje mogu potražiti informacije, naći odgovore na svoja pitanja i jednostavno se družiti. Radionice su namijenjene učenicima 4. razreda iz različitih riječkih osnovnih škola. Broj mogućih polaznika ograničen je načinom rada, malim prostorom Muzeja i činjenicom da se za vrijeme trajanja radionice dio Muzeja zatvara za posjetitelje. Radionice će se odvijati jednom tjedno, u trajanju od 120 minuta, u prostorima Muzeja ili na terenu. *Mala škola prirodoslovlja* ima za ideju radionice u kojima djeca uče o svijetu oko sebe na nov, drugačiji način, a upravo spoj teorije, praktičnog rada, prirode, igre i kreativnosti pokazao se kao izvrstan početak za rad s djecom.

Projekt *Mala škola prirodoslovlja* verificiran je od Ministarstva znanosti i obrazovanja te preporučen od Zavoda za školstvo Republike Hrvatske.

Vrtići istražuju - projekt prirodoslovnih spoznajno-istraživačkih radionica zamišljen je u suradnji s odgajateljicama Irenom Vitaz i Željkom Jerneić-Kraljić iz Dječjeg vrtića Rijeka PPO Maestral CPO Delfin. Namijenjene djeci predškolske dobi, radionice se odvijaju dva puta mjesečno u trajanju 45 minuta u prostoru Muzeja i u prirodi. Obrađuje se šesnaest tema iz područja prirodoslovlja prilagođenih uzrastu i interesu djece. Svaka radionica obuhvaća kratak dio iznošenja novih podataka na opipljivim primjerima (npr. na primjercima iz fundusa Muzeja), ponavljanje naučenoga, pokus i donošenje zaključaka na osnovu rezultata pokusa te povezivanje toga s naučenim. Nakon toga slijedi nezaobilazna igra.

U okviru projekta *Moj laboratorij u Muzeju* učenici osnovnih i srednjih škola će edukativnim i interaktivnim radionicama u Muzeju praktično upoznati svijet biljaka, životinja, fosila i minerala putem predavanja, praktičnog rada, sekcija, promatranja pod lupom i mikroskopom, proučavanja u prirodi... Učenici će upoznati osnovne tehnike rada u biološkim, paleontološkim i geološkim istraživanjima, kao i tehnike prikupljanja, determinacije i konzervacije uzoraka u prirodoslovnim muzejima. Pojedinačne radionice održavaju se u dogovoru sa zainteresiranim učiteljima, nastavnicima i profesorima u Muzeju i u prirodi, koji su prema nastavnom planu i programu odabrali teme radionica. Održavaju se predavanja iz užih specijalnosti kustosa te posebno prilagođena vodstva za slijepe i slabovidne osobe, kao i osobe sa specijalnim potrebama.

Iz tog projekta proizašao je novi projekt pod nazivom *Moj laboratorij srijedom*. To je nastavak u obliku individualnih radionica koje se odvijaju jednom tjednu u trajanju od dva sata te su namijenjene učenicima 5. i 6. razreda osnovnih škola.

Kroz novi projekt *Budi šašavi znanstvenik* djeca od 7 do 10 godina će kroz edukativne i interaktivne prirodoslovne radionice upoznati zabavnu stranu fizike, kemije, biologije i matematike. Kroz različite tematske radionice otkrit će svijet prirodoslovlja na zanimljiv, drugačiji i neobičan način kroz teoriju, praktični rad, igru i kreativnost. Cilj je, tematskim igrama i interaktivnim pokusima, djeci proširiti znanje i interes za prirodne znanosti.

Kroz projekt *Muzej u bojama – likovne radionice vikendom razvio se projekt Malac muzealac* djeca od 3 od 6 godina će u izrazito opuštenoj i zabavnoj atmosferi otkrivati i istraživati stalni postav, razne mujejske predmete, prirodne pojave i zanimljivosti u svijetu koji ih okružuje. Koristeći različite likovne tehnike spoznat će kako promatrati, uočavati i razumijevati svijet prirodoslovlja u našem Muzeju. Razvijat će kreativnost i maštu, družiti se s roditeljima, a možda steći i nova prijateljstva.

Hotel za pčele otvoren je u Botaničkom vrtu Prirodoslovnog muzeja Rijeka u ožujku 2014. godine. Hotel je otvoren kako bi se bolje istražile i približile javnosti solitarne divlje pčele. Iz tog razloga, u pčelama će u „njihovom“ Hotelu na raspolaganju biti komorice za gniježđenje, gdje će se njihove ličinke moći nesmetano razvijati pod budnim okom kustosa i posjetitelja Muzeja, a po izlijeganju, mlađe će pčele imati na raspolaganju rascvjetali Botanički vrt Muzeja i obližnje parkove, balkone i ostale zelene kutke našega grada. Javnost se sa solitarnim pčelama upoznaje putem *Festivala pčela i meda* kroz stručno vodstvo „po hotelu“, kroz radionice i predavanja, kroz sajam i degustacija autohtonog meda i pčelinjih proizvoda te kroz upoznavanje s domaćim pčelama i njihovim životom u košnici. Tjedan pčela namijenjen je svima, a sve edukativne aktivnosti za javnost su besplatne.

Prirodoslovni klub Liburnija projekt je koji u svom radu okuplja zainteresirane odrasle pojedince koji se zanimaju za svijet prirode. Rad *Kluba* organiziran je u mjesечnim ciklusima, u kojima se na nekoliko načina i s nekoliko pristupa obrađuje aktualna tema iz prirodnih znanosti te zaštite prirode ili okoliša. U okviru svake teme, članovi *Kluba* prisustvuju na dva tipa predavanja: uvodno, kojim stručnjaci Muzeja uz pomoć mujejskog pedagoga približe temu, te stručno, kojim priznati znanstvenici objašnjavaju najnovija saznanja iz područja svoga rada na toj temi. Nakon izlaganja i objašnjavanja sadržaja, članovi uz stručno vodstvo mujejskih djelatnika i vanjskih suradnika sudjeluju terenskom istraživanju.

Iako je već 1883. g., u vrijeme kada je Rijeka bila centar mnogih suvremenih prirodoslovnih istraživanja, u njoj počeo djelovati Prirodoslovni klub, danas riječki ljubitelji prirode i amateri prirodoslovci ne djeluju organizirano. Vjerujemo da bi *Prirodoslovni klub "Liburnija"* značajno podigao razinu svijesti javnosti o prirodnoj baštini šireg riječkog područja te pomogao u učvršćivanju uloge Muzeja kao posrednika između znanosti i javnosti.

Mreža škola Kaštel Zrinskih je projekt umrežavanja škola Kupske doline, Gorskog kotara i šire regije, uključujući osnovne škole iz Hrvatske i Slovenije, za koje bi se organizirala besplatna besplatna kulturno-edukativna događanja u Kaštelu Zrinskih jednom mjesечно. Projekt bi uključivao radionice, predavanja, projekcije, predstave, stručno vođene ekskurzije i slično s tematikom iz područja prirodne i kulturne baštine, s ciljem razvijanja osjećaja povezanosti s baštinom i jačanja kulturnog identiteta kod djece s područja Gorskog kotara i Kupske doline. *Večeri u Kaštelu* je projekt koji se odvija u prostoru Kaštela kao središnje javne građevine šireg područja Kupske doline. Kroz projekt će se organizirati javna predavanja s temama vezanim za prirodnu i kulturnu baštinu Kupske doline i Gorskog kotara, umjetničke večeri, manji koncerti i predstave, predstavljanja tradicijskih djelatnosti i slično, s ciljem jačanja kulturnog identiteta i osjećaja važnosti kulturne i prirodne baštine kod lokalnog i regionalnog stanovništva. To je projekt namijenjen zainteresiranim pojedincima, mladim i nešto starijim prirodoslovcima i

Ijubiteljima kulturne baštine. Kroz projekt *Večeri u Kaštelu* javnosti će se približiti aktualne teme iz svijeta kulture, kulturne i prirodne baštine te zaštite istih.

Tablica 2: Kalendar edukativnih događanja, obilježavanja datuma i sudjelovanja u manifestacijama kroz godinu

KALENDAR DOGAĐANJA/MJESEC	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
NOĆ MUZEJA	X											
SVJETSKI DAN VODA			X									
FESTIVAL ZNANOSTI				X								
DAN PLANETA ZEMLJE				X								
MUZEJSKA EDUKATIVNA AKCIJA				X	X							
MEĐUNARODNI DAN MUZEJA						X						
EUROPSKA NOĆ MUZEJA						X						
MEĐUNARODNI DAN ZAŠTITE BILJAKA						X						
TJEDAN BOTANIČKIH VRTOVA						X						
DAN BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI						X						
SVJETSKI DAN ZAŠTITE OKOLIŠA							X					
FIJUMARE – FESTIVAL MORA							X					
FESTIVAL SPORTSKЕ REKREACIJE								X				
MEĐUNARODNA NOĆ ŠIŠMIŠA									X			
ŠIŠMIŠIJADA										X		
DAN ZAŠTITE OZONSKOG OMOTAČA										X		
EUROPSKI TJEDAN MOBILNOSTI										X		

DJEČJI TJEDAN									X		
DAN PLANINA											X

Ciljevi programa i očekivani rezultati:

- pozitivan utjecaj na mentalno zdravlje djece i mladih koji su postali ranjiva skupina tijekom pandemije uzrokovanе virusom COVID-19. Trenutna situacija i mjere koje su na snazi onemogućavaju veliki dio praktičnog i interaktivnog rada kojeg je naš Muzej organizirao za djecu kroz razne oblike edukativne komunikacije;
- istraživanje i proučavanje prirodoslovnih tema u virtualnom okruženju na zabavan način čime, nadamo se, pronalazimo nove načine provedbe suradničkih aktivnosti (vrtića i škola) s Muzejem;
- unaprijeđenje percepcije prirodne i kulturne baštine, muzeja kao institucija u kulturi;
- razumijevanje muzejskih predmeta u muzeološkom i muzeografskom smislu, prirode i prirodnih zakonitosti kod djece;
- razvijanje osjećaja povezanosti s prirodom kod školske djece;
- smanjivanje raskoraka između napretka znanosti i javnosti
- razvijanje sposobnosti sistematiziranja kroz izradu malih zbirk;
- razvijanje suvremenih edukativnih sadržaja vezanih za teme prirodoslovne i kulturne baštine s naglaskom na potrebi održivog razvoja;
- povećanje ponude i dostupnosti suvremenih kulturnih i edukativnih programa;
- razvijanje edukativnog i kulturnog turizma;
- razvijanje kulture dijaloga i svijesti o pozitivnoj komunikaciji i civiliziranoj razmjeni suprotstavljenih stavova;
- podizanje nivoa znanja, znatiželje i zabave u društvu;
- podizanje svijesti o informacijama dostupnim putem interneta i društvenih mreža u ciljanoj publici;
- podizanje tolerancije u društvu preko novih znanstvenih spoznaja;
- razvijanje osjećaja povezanosti s najnovijim znanstvenim dostignućima kod korisnika programa;
- razvijanje kulture dijaloga i svijesti o pozitivnoj komunikaciji i civiliziranoj razmjeni suprotstavljenih stavova
- podizanje razine zadovoljstva kulturnim životom kod lokalnog i regionalnog stanovništva;
- podizanje osjećaja pripadnosti i čuvanje kulturnog identiteta kod stanovnika
- razvoj suvremenih edukativnih sadržaja vezanih za prirodoslovne sadržaje s naglaskom na vrednovanju prirodne baštine
- razvoj suvremenih edukativnih sadržaja vezanih za prirodoslovne sadržaje s naglaskom na zaštitu prirode
- povećanje ponude edukativnih programa i usvajanje novih znanja na zabavan i jednostavan način
- razvoj suvremenih edukativnih sadržaja vezanih za teme prirodoslovne i kulturne baštine s naglaskom na potrebi održivog razvoja
- povećanje ponude i dostupnosti suvremenih kulturnih i edukativnih programa
- razvoj edukativnog i kulturnog turizma

- podizanje razine zadovoljstva kulturnim životom kod lokalnog i regionalnog stanovništva
- podizanje osjećaja pripadnosti i čuvanje kulturnog identiteta
- povezivanje djece, mlađih i ostalog stanovništva s obje strane državne granice
- povećanje ponude i dostupnosti suvremenih kulturnih i edukativnih programa

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, Ministarstvo kulture i medija, Grad Rijeka, vlastita sredstva

Koordinatori programa: Anita Hodak, viša kustosica pedagoginja i ostali djelatnici Muzeja u suradnji s vanjskim suradnicima

Trajanje manifestacije: siječanj - prosinac 2023.

Lokacija: Rijeka, Brod na Kupi

8.1. Provodenje edukativnog programa

P-500-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Osnovni i didaktički materijal (pribor za pokuse, uredski i likovni materijal, tehnička oprema)	330,00 €	32221
Ugovori - vanjski suradnici (ugovor o autorskom djelu; ugovor o djelu)	465,00 €	32371
Dnevnice	80,00 €	32111
Putni troškovi	55,00 €	32115
Gorivo	0,00 €	32234
Ukupno	930,00 €	

P-913-23

Sredstva Grada Rijeke	Iznos	Konto
Ugovori - vanjski suradnici (ugovor o autorskom djelu; ugovor o djelu)	1.330,00 €	GR32372
Najam autobusa	280,00 €	GR32319
Ostale intelektualne usluge (ulaznice, terenske radionice - vodstva)	130,00 €	GR32379
Osnovni i didaktički materijal (pribor za pokuse, uredski i likovni materijal, tehnička oprema)	700,00 €	GR32221
Tiskarske usluge (majice, diplome, letci, bedževi)	70,00 €	GR32391
Reprezentacija	150,00 €	GR32931
Promidžbeni materijal	0,00 €	GR32334
Ukupno	2.660,00 €	

P-914-23

Vlastita sredstva – rođendanske radionice	Iznos	Konto
Osnovni materijal	250,00 €	NS32221
Roba za daljnju prodaju (suveniri)	150,00 €	NS32225
Uredski materijal	150,00 €	NS32211
Materijal i sredstva za čišćenje i održavanje	150,00 €	NS32214
Toneri	150,00 €	NS32242
Usluge telefona	100,00 €	NS32311
Promidžbeni materijal	250,00 €	NS32334

Komunalne usluge	100,00 €	NS32342
Usluga čišćenja	300,00 €	NS32395
Reprezentacija	1.750,00 €	NS32931
Autorski honorari	500,00 €	NS32371
Ugovor o djelu	9.250,00 €	NS32372
Oprema	250,00 €	NS42273
Ukupno	13.350,00 €	

P-915-23

	Iznos	Konto
Vlastita sredstva – subotnje radionice		
Osnovni materijal	250,00 €	NS32221
Sitan inventar	150,00 €	NS32251
Promidžbeni materijal	150,00 €	NS32334
Ugovor o autorskom honoraru	250,00 €	NS32371
Ukupno	800,00 €	

8.2. Djelovanje Prirodoslovnog kluba Liburnija

P-501-23

	Iznos	Konto
Rashodi planirani iz proračuna PGŽ		
Naknade osobama izvan radnog odnosa	265,00 €	32411
Ukupno	265,00 €	

8.3. Stručan rad više kustosice pedagoginje

P-502-23

	Iznos	Konto
Rashodi planirani iz proračuna PGŽ		
Dnevnice	100,00 €	32111
Putni troškovi	60,00 €	32115
Smještaj na službenom putovanju	0,00 €	32113
Cestarina	70,00 €	32115
Kotizacija	55,00 €	32131
Ukupno:	285,00 €	

9. Muzejske manifestacije

Muzej provodi manifestacije na dvije lokacije, u Prirodoslovnom muzeju Rijeka u Rijeci te u Kaštelu Zrinskih, u Brodu na Kupi:

- **Noć muzeja 2023.**

Kao i prethodnih godina, Muzej će se odazvati sudjelovanju u sedamnaestoj po redu Noći muzeja te pripremiti raznolik program u skladu s predloženom temom manifestacije.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, vlastita sredstva

Koordinatori programa: djelatnici Muzeja u suradnji s vanjskim suradnicima

Trajanje manifestacije: siječanj 2023.

Lokacija: Rijeka, Brod na Kupi

- **Festival pčela i meda**

S ciljem edukacije o životu pčela, Muzej će organizirati prigodno dnevno događanje obrazovnog, kreativnog i zabavnog sadržaja.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, Grad Delnice

Koordinatori programa: tim stručnih djelatnika Muzeja

Trajanje manifestacije: travanj 2023.

Lokacija: Rijeka, Brod na Kupi

- **Međunarodni dan muzeja 2023.**

U razdoblju od 18. travnja do 18. svibnja 2023., Muzej će provoditi aktivnosti u sklopu „Edukativne muzejske akcije“ koji prethodi Međunarodnom danu muzeja koji se obilježava 18. svibnja kada ćemo organizirati prigodan program. Tema dana muzeja je „Museums, Sustainability and Well-being“

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija

Koordinatori programa: stručni djelatnici Muzeja

Trajanje manifestacije: 18. svibnja 2023.

Lokacija: Rijeka, Brod na Kupi

- **Festival znanosti**

Prirodoslovni muzej Rijeka suorganizator je Festivala znanosti u Rijeci, cjelotjednog događanja koje kroz više od 300 događanja promovira prirodne znanosti i znanstvene spoznaje. Muzej brojnim autorskim programima namijenjenim različitim ciljanim publikama sudjeluje u programu.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, Grad Rijeka

Koordinatori programa: dr. sc. Željka Modrić Surina, muzejska savjetnica i članica Organizacionog odbora Festivala znanosti Rijeka i tim stručnih djelatnika Muzeja

Trajanje manifestacije: lipanj 2023.

Lokacija: Rijeka, Brod na Kupi

- **Festival krša**

Edukativnim i popularno-znanstvenim programom popraćenim izletom u prirodu javnosti će se približiti krško podneblje, „Interpretacijski centar Visoki krš“ u Brodu na Kupi i pješačka staza „Vučja stopa“ na Platku.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija

Koordinatori programa: Ndia Dunato Pejnovi, viša kustosica i tim stručnih djelatnika Muzeja

Trajanje manifestacije: lipanj 2022.

Lokacija: Rijeka, Brod na Kupi

- **Divlja noć u Parku Nikole Hosta**

Vođenom zvučno-scenskom šetnjom Parkom Nikole Hosta sudionici će upoznati divlje životinje koje su aktivne noću.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija

Koordinatori programa: dr. sc. Željka Modrić Surina, muzejska savjetnica, izv. prof. dr. sc. Boštjan Surina, kustos, Borut Kružić, viši kustos dokumemtarist i tim stručnih djelatnika Muzeja

Trajanje manifestacije: srpanj 2023.

Lokacija: Rijeka

- **Noć leptira**

Edukativnim i interpretativnim programom izvedenim u Kaštelu i u njegovom okruženju javnosti će se pobliže pojasniti karakteristike noćnih leptira i važnost njihove zaštite.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, Grad Delnice

Koordinatori programa: tim stručnih djelatnika Muzeja

Trajanje manifestacije: srpanj 2023.

Lokacija: Brod na Kupi

- **Fiumare 2023.**

Muzej je partner u organizaciji programa „Kvarnerskog festivala mora i pomorske tradicije – Fiumare“ u kojem organizira izložbu na Ribarnici Rijeka, stručno vodstvo izložbom, Dan otvorenih vrata Muzeja i prigodan edukativni program.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija

Koordinatori programa: Borut Kružić, viši kustos dokumentarist i tim stručnih djelatnika Muzeja

Trajanje manifestacije: rujan 2023.

Lokacija: Rijeka

- **Međunarodna noć šišmiša**

U prigodnom programu šira javnost se educira o biologiji šišmiša, njihovom životnom prostoru, razlozima ugroženosti i važnosti njihove zaštite.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija

Koordinatori programa: Anita Hodak, viša kustosica pedagoginja, dr. sc. Željka Modrić Surina, muzejska savjetnica, Borut Kružić, viši kustos dokumentarist i tim stručnih djelatnika Muzeja

Trajanje manifestacije: posljednja subota u kolovozu/prva subota u rujnu 2023.

Lokacija: Rijeka, Brod na Kupi

- **Večeri u Kaštelu**

U jesensko-zimskim mjesecima organizirat će se prigodan program s ciljem edukacije i popularizacije sadržaja koji se interpretiraju u Kaštelu Zrinskih – prirodna baština regije i povjesna ostavština Frankopana i Zrinskih.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, Grad Delnice

Koordinatori programa: dr. sc. Željka Modrić Surina, muzejska savjetnica, izv. prof. dr. sc. Boštjan Surina, viši kustos, Klara Bukovac, voditeljica marketinga

Trajanje manifestacije: veljača, listopad, prosinac 2023.

Lokacija: Brod na Kupi

Ostale manifestacije i programi u kojima je Muzej suorganizator

Uz događanja u samostalnoj organizaciji, Muzej niz godina surađuje s partnerima na različitim projektima u kojima doprinosi kvaliteti programa manifestacija, pruža prigodne edukativne sadržaje svim dobним skupinama te tako potiče kulturni razvoj zajednice, popularizira prirodoslovnu i kulturnu baštinu regije čime osnažuje promociju kulturnog turizma, jača pozitivni identitet Muzeja i njegovih osnovnih djelatnosti.

Manifestacije se, većinom, izvode na obje lokacije Muzeja – u Rijeci i u Brodu na Kupi.

U 2023. godini planiramo sudjelovati u sljedećim javnim događanjima: Festival znanosti (travanj 2023.), Tjedan botaničkih vrtova, arboretuma i botaničkih zbirki i Riječki zeleni tjedan

(svibanj 2023.), Brdo kulture (srpanj 2023.), Rijka Boat Show (rujan 2023.), Dan jabuka (rujan 2023.), Zeleni tjedan (listopad 2023.), Delnička adventska bajka (prosinac 2023.).

P-402-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Autorski honorar	930,00 €	32371
Ostale usluge	265,00 €	32391
Reprezentacija	660,00 €	32931
Kotizacija	266,00 €	32131
Materijal za zaštitu posjetitelja (dezinficijenski, maskice i sl)	130,00 €	32221
Uredski materijal	520,00 €	32211
Toneri	430,00 €	32242
Zakupnine i najamnine	2.680,00 €	32352
Usluge studentskog servisa	3.310,00 €	32377
Ukupno	9.191,00 €	

10. Mobilna aplikacija za vodstvo po Muzeju

Prirodoslovni muzej Rijeka planira završiti izradu mobilne aplikacije koja bi omogućila posjetiteljima muzeja da na svojim mobilnim uređajima mogu pregledavati sve informacije o predmetima u muzejskim postavima. Mobilna aplikacija je izrađena u 2022. godini, dok se u 2023. godini planira završiti unos tekstova, fotografija i audio snimki, prvo za sadržaje u Rijeci, a nakon toga i za sadržaje u Brodu na Kupi.

Mobilnom aplikacijom nastojat će se svakom posjetitelju omogućiti samostalno istraživanje muzeja na način da će odabrati ciljano vodstvo kroz postave koje želi posjetiti bez angažmana vodiča. Korištenjem vlastitih mobilnih uređaja i beskontaktne tehnologije izbjegava se fizičko dodirivanje predmeta u muzeju kao i dijeljenje slušalica što pridonosi higijeni i sigurnosti te umanjuje mogućnost zaraze korona virusom. Prirodoslovni muzej Rijeka ima stalne postave na dvije odvojene lokacije, u Rijeci i u Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi. Planirano je da se za obje lokacije koristi samo jedna aplikacija, a da se u aplikaciji može izabrati određena lokacija. Isto tako, Prirodoslovni muzej Rijeka organizira putujuće i povremene izložbe na izdvojenim lokacijama, pa bi se ovakvom mobilnom aplikacijom to vrlo lako moglo administrirati. Planirano je da se sav sadržaj aplikacije pripremi od strane djelatnika Prirodoslovnog muzeja Rijeka, tekstove bi pripremili kustosi muzeja, fotografirali bi se postavi, vitrine i muzejski predmeti, te bi se u zajednički osmislio tekst audio vodiča za vodstvo ili pojedini predmet.

Uvođenjem mobilne aplikacije cilj je digitalizirati muzej, pružiti posjetiteljima aplikaciju u kojoj će imati sve informacije o muzeju na jednom mjestu. Cilj je također digitalizirati sve muzejske postave, kako stalne zbirke tako i aktualne postave koji će uvijek biti dostupni.

Muzejski predmeti, vitrine i postavi bi se označili NFC (Near Field Communications) čipovima u obliku okruglih naljepnica te bi se korištenjem beskontaktne tehnologije prijenosa podataka aktivirao određeni sadržaj. Aplikacija bi imala i funkciju audio vodiča. Planirano je da se osmislite tekstovi za postave koji bi imali tri razine vodstva. Postavi bi se označili Bluetooth odašiljačima, koji bi mobilnom uređaju slali točnu lokaciju posjetitelja, te prema tome i počelo s reprodukcijom audio vodiča. Isto tako, posjetitelj mi mogao sam odabrati pojedini postav, vitrinu ili predmet za koji želi poslušati audio sadržaj. Aplikacija bi bila više jezična, a

sadržavala bi još dodatne module dojave i prepoznavanja vrsta, gamifikacije, interaktivnih igara, i pokretanja videa i zvukova u postavima. Takvim dodatnim modulima kroz digitalnu prezentaciju muzejski postava privukli nove ciljane skupine, a aplikacija bi doprinjela boljom usluzi muzeja te naprednjem prezentiranju prirodne i kulturne baštine te brendiranju muzeja kao „muzeja budućnosti i novih tehnologija“.

Voditelji programa: Borut Kružić, viši kustos dokumentarist i dr.sc. Željka Modrić Surina, muzejska savjetnica; sudjeluju svi stručni djelatnici Muzeja

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, vlastita sredstva, Ministarstvo kulture i medija

Trajanje projekta siječanj – prosinac 2023.

P-504-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Izrada i održavanje aplikacije	1.881,00 €	32389
Održavanje Google Street view aplikacije	133,00 €	32389
Usluga reprodukcije teksta	665,00 €	32379
Usluga prijevoda	665,00 €	32379
Ukupno	3.344,00 €	

11. Izrada novih mrežnih stranica Muzeja

Planira se završiti izrada novih web stranica Prirodoslovnog muzeja Rijeka koja će napraviti pomoću najmodernejih i dostupnih tehnologijama, te će biti prilagođena za rad na svim vrstama i veličinama ekrana. Isto tako posebna pažnja posvetit će se intuitivnosti kako bi stranica bila što preglednija i jednostavnija za posjetitelje/korisnike. Web stranica će u potpunosti biti usklađena s vizualnim identitetom Prirodoslovnog muzeja Rijeka. Planira se izrada posebnog administracijskog sučelja putem kojeg će djelatnici Muzeja moći samostalno moći upravljati sadržajem na web stranici. Sadržaj na web stranici bi bio potpuno orijentiran prema posjetiteljima koji mi mogli planirati svoj dolazak te sve aktivnosti koje bi mogli raditi prilikom posjeta muzeju, kako za individualne posjetitelje tako i za grupne posjete. Nove web stranice bi uključivale i posebne sekcije (Znanstveni kutak, Otkrij, Istraži, Postani prirodoslovac..) kojima bi dodatno uspostavila bolja prezentacija i komunikacija s posjetiteljima. Planira se i izrada novog portala Inventarne knjige kojom bi svi digitalizirani predmeti u zbirkama muzeja bili dostupni.

Voditelji programa: dr.sc. Željka Modrić Surina, muzejska savjetnica, Borut Kružić, viši kustos dokumentarist i Klara Bukovac, voditeljica marketinga; sudjeluju svi djelatnici Muzeja

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, vlastita sredstva

Trajanje projekta 12-2022. – 12.2023.

P-701-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Usluga izrade web stranica (računalne usluge)	1.326,00 €	32389
Ukupno	1.326,00 €	

(Većina sredstava osigurana u proračunu za 2022. godinu)

12. Djelovanje kroz medije i promidžba

Muzej informira javnost putem najava (kontinuiranih mjesecnih i povremenih ciljanih), promotivno-promidžbenih kampanja kroz digitalne i tiskane medije, organizacijom tiskovnih konferencija i javnih događanja, izvještavanjem mišljenja stručnih djelatnika, gostovanjem u TV i radio emisijama, izradom i distribucijom informativnih i promotivnih materijala. Za potrebe promocije Muzeja produciraju se suveniri, publiciraju pozivnice, leci i plakati te osigurava primjereno promidžbeni assortiman za suvenirnice u Rijeci i Brodu na Kupi.

Muzej ostvaruje partnerske odnose s medijima, turističkim sektorom i drugim dionicima u kulturi i turizmu s ciljem dodatne promocije sadržaja stalnih postava i interpretacijskih centara te aktivnosti kreiranih za šиру publiku. Nastaviti će se kontinuitet suradničkih odnosa i nastojati pronaći nove marketinške niše.

Aktivnosti Muzeja kontinuirano se oglašavaju putem društvenih mreža muzeja (Facebook s četiri profila, Instagram, Twitter, You Tube kanal), i na web portalu Muzeja (www.prirodoslovni.com) na kojem su dostupni svi podaci o djelovanju Muzeja. Ujedno, izrađuje se nova web stranica Muzeja.

Najintenzivnija komunikacija putem digitalnih medija provodi se putem Facebook stranica Muzeja gdje se svakodnevno obraćamo publici svih dobnih skupina te nudimo sadržaje kojima govorimo o svijetu prirodozajednica i srodnim temama, predstavljamo stalne postave, povremene izložbe i druge muzejske aktivnosti, ali i muzealce iz drugačije perspektive. Publike izvrsno reagira na objavljene sadržaje, a prepoznali su nas i mediji koji izdvajaju Muzej pišući da „brojni pratitelji uživaju u zanimljivim lekcijama“ ili „Prirodoslovni muzej Rijeka izdvaja se informativnošću sadržaja koju proklamira na svojoj Facebook stranici“.

Muzej, osim obavljanjem osnovnih muzejskih djelatnosti, značajan trud ulaže u nove, suvremene sadržaje i programe namijenjene publici svih dobnih skupina, stvara nove sadržaje i prilagođava ih zahtjevima korisnika, a što je posebice bilo vidljivo u vrijeme epidemije. Sukladno s mogućnostima odvijanja javnih događanja, Muzej će u Rijeci i Brodu na Kupi organizirati popularno-znanstvena predavanja, projekcije filmova, koncerte, predstave i dr.

U 2023. godini planirana je intenzivnija promidžba mobilne aplikacije, mrežnih stranica te novootvorenenog stalnog postava i interpretacijskog centra u Kaštelu Zrinskih uz koju će se, paralelno, vršiti i promocija matične kuće u Rijeci.

P-700-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Grafičke i tiskarske usluge	550,00 €	32391
Usluge promidžbe i informiranja	400,00 €	32331
Kotizacija	68,00 €	32131
Dnevnice	80,00 €	32111
Putni troškovi	200,00 €	32115
Ukupno	1.298,00 €	

13. Plan matične djelatnosti druge razine za prirodoslovnu građu

Prema iskazanim potrebama srodnih muzejskih ustanova ili ustanova koje baštine prirodoslovnu građu, pružiti će se stručna i savjetodavna pomoć. U radu Vijeća Sustava muzeja matičar Muzeja u sklopu matičnosti II. razine provoditi će potrebne aktivnosti.

Za realizaciju zadužen matičar druge razine: Marin Kirinčić, muzejski savjetnik

14. Nakladnička djelatnost

14.1. Nakladništvo uz redovnu djelatnost Muzeja

Muzej će tijekom 2023. nastaviti razvijati nakladničku djelatnost publiciranjem različitih izdanja koja prate izložbe u organizaciji ili suorganizaciji Muzeja, ali i radom i suradnjom na izdanjima koja su povezana i tematikom bliska znanstvenim područjima kojima se bave kustosi Muzeja u svom radu brinući o muzejskim zbirkama koje vode i muzejskim predmetima koje Muzej čuva.

15. Knjižnica Muzeja

Sva je knjižnična građa Muzeja računalno zavedena, s označenim signaturama te je pretraživanje fonda moguće preko mrežne stranice Muzeja.

Sukladno nabavnoj politici Muzeja planira se nabava knjiga stručno znanstvenog sadržaja koje prate potrebe stručnih djelatnika zaduženih za pojedine zbirke Muzeja. Većina knjiga nabavlja se razmjenom s autorima i institucijama, a dio knjiga se kupuje. Nabava časopisa odvija se zahvaljujući višegodišnjoj suradnji s pojedinim institucijama **Planirani izvori financiranja:** Primorsko-goranska županija

Za realizaciju zadužen: Borut Kružić, viši kustos dokumentarist, Anita Hodak viša kustosica pedagoginja

---

OPREMANJE I IZGRADNJA POSJETITELJSKE INFRASTRUKTURE

- *Stalni postavi Prirodoslovnog muzeja Rijeka*

1.1. Stalni postav u Rijeci

Prirodoslovni muzej Rijeka od svog osnutka djeluje u prostoru obiteljske vile Negroni izgrađene početkom 20. stoljeća, te je s obzirom na neadekvatan prosto u kojem je smješten, Stalni postav organiziran modularno, odnosno, sastavljen iz manjih cjelina koje prikazuju pojedine zbirke Muzeja, a cijeli postav kao cjelina daje ukupnu poruku o raznolikosti prirodnih pojava i života u Primorsko-goranskoj županiji te potrebi njezine zaštite. U Stalnom postavu se koriste različite multimedijalne i tehnologische mogućnosti za stvaranje ambijenta, emotivnih reakcija kod posjetitelja i proširivanje njihova znanja, pa se tu koriste različite projekcije, aplikacije za ekrane osjetljive na dodir, hologrami i poboljšana stvarnost. Tijekom 2023. godine u Stalnom postavu Muzeja u Rijeci u planu su daljnja sustavna digitalizacija, procesi koji vode do uštede električne energije, kao i nadopunjavanje postava dodatnom građom uz nove vidove komunikacije s posjetiteljima. Također, u planu je i nadopuna dijal postava Akvarij – multimedijalni centar digitalnim periskopom, koji će posjetiteljima pružiti mogućnost virtualnog urona u more.

Cilj i rezultati programa: sustavno osvremenjivanje i digitalizacija Stalnog postava u Rijeci uz stvaranje boljeg posjetiteljskog iskustva

Planirani izvori istraživanja: Primorsko-goranska županija, Ministarstvo kulture i medija RH, Grad Rijeka, sponzori

Voditelji programa: dr. sc. Željka Modrić Surina, ravnateljica i muzejska savjetnica; Marin Kirinčić, muzejski savjetnik, Borut Kružić, zamjenik ravnatelja i viši kustos dokumentarist u

suradnji s kustosima, autorima pojedinih modula Stalnog postava, višom kustosicom pedagoginjom i višim preparatorom

Trajanje: siječanj-prosinac 2023.

1.2. Stalni postav „Divljina s pogledom na more“ u Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi

Prirodoslovni muzej Rijeka od 2014. godine djeluje u Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi. Velikim je naporima i u suradnji svih djelatnika i brojnih suradnika Muzej, kroz 3 europska projekta u gotovo čitavom prostoru Kaštela Zrinskih uređen novi stalni postav, Divljina s pogledom na more, koji je 2021. godine otvoren za javnost, kao i Interpretacijski centar Kulturno-turističke rute Putovima Frankopana, koji su zamišljeni kao cjeloviti sadržaj za posjetitelje. U 2022. godini za javnost je otvoren novi dio stalnog postava, Špilja.

Tijekom 2023. godine planira se nastavak stvaranja multimedijalnih sadržaja u Stalnom postavu kao i daljnja nastojanja na iznalasku načina financiranja preostale jedne prostorije, interpretacijske celine Kupski akvarij, kao i nadopunjavanje postava dodatnom građom uz nove vidove komunikacije s posjetiteljima.

Cilj i rezultati programa: dodatni multimedijalni sadržaji Stalnog postava Divljina s pogledom na more uz stvaranje boljeg posjetiteljskog iskustva

Planirani izvori istraživanja: Primorsko-goranska županija, Ministarstvo kulture i medija RH, Grad Delnice, sponzori

Voditelji programa: dr. sc. Željka Modrić Surina, ravnateljica i muzejska savjetnica; izv. prof. dr. sc. Boštjan Surina, viši kustos; Nadia Dunato Pejnović, viša kustosica; Klara Bukovac, voditeljica marketinga; Borut Kružić, zamjenik ravnatelja i viši kustos dokumentarist u suradnji s ostalim stručnim djelatnicima Muzeja

Trajanje: siječanj-prosinac 2023.

1.3. Uređenje i reorganizacija čuvaonica zbirk

U 2023. godini planira se reorganizacija i preuređenje čuvaonica zbirk Muzeja, u prostoru Muzeja u Rijeci i u iznajmljenom prostoru čuvaonica na Pećinama.

Cilj i rezultati programa: uređenje infrastrukture za sigurniji smještaj muzejske građe

Planirani izvori istraživanja: Primorsko-goranska županija, Ministarstvo kulture i medija RH

Voditeljica programa: dr. sc. Željka Modrić Surina, ravnateljica i muzejska savjetnica, Borut Kružić, zamjenik ravnatelja i viši kustos dokumentarist u suradnji s ostalim stručnim djelatnicima Muzeja

Trajanje: siječanj-studeni 2023.

Održavanje dijelova stalnih postava

P-800-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Prijevoz morske vode	800,00 €	32319
Rasvjetna tijela, dijelovi za održavanje računala, lampe za projektoare	2.010,00 €	32242
Alat i potrošni materijal	265,00 €	32221
Informatička oprema (monitori, računala, tipkovnice, miševi...)	400,00 €	42211
Ukupno	3.475,00 €	

Izrada digitalnog periskopa

P-805-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Oblikovanje i izgradnja "periskopa"	1.330,00 €	42273
Aplikacija	1.325,00 €	42641
Ukupno	2.655,00 €	

Intervencije u stalnom postavu Divljina s pogledom na more

P-804-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Otvaranje vitrina	660,00 €	32322
Monitor i računalo za igru Rudnik	2.920,00 €	42211
Ukupno	3.580,00 €	

P-908-ZR-23

Vlastita sredstva		
Izrada aplikacije	9.300,00 €	ZR42641
ukupno	9.300,00 €	

P-912-23

Sredstva Grada Delnica		
Oprema	290,00 €	GD42273
Intelektualne usluge	260,00 €	GD32379
Ukupno	550,00 €	

Periodički kontrolni pregledi i servisi vatrogasnih aparata, plinskih bojlera, plinske instalacije, elektorinstalacije, klimatizacijskih i ventilacijskih sustava te ostale opreme u Rijeci i Brodu na Kupi

P-801-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
Održavanje opreme (usluga)	4.250,00 €	32322
Ukupno	4.250,00 €	

Servis ronilačke opreme

P-802-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
servis ronilačkog regulatora i komp plov	1.330,00 €	32322
izmjena filtera kompresora *1	530,00 €	32322
tlačni test ronilačkih boca	0,00 €	32322
Ukupno	1.860,00 €	

Opremanje i uređenje čuvaonica zbirk

P-803-23

Rashodi planirani iz proračuna PGŽ	Iznos	Konto
novi klimatizacijski uređaj - čuvaonica zbirk	1.330,00 €	42231
Ukupno	1.330,00 €	

P-916-23

	Iznos	Konto
Sredstva Ministarstva kulture i medija	550,00 €	MK32321
Usluga uređenja prostora	1.350,00 €	MK42212
Ukupno	1.900,00 €	

EUROPSKI PROJEKTI

---

1. EU projekt FASIH

Prirodoslovni muzej Rijeka jedan je od partnera na projektu "Future Arts and Science Industrial Heritage" (FASIH), financiranom unutar Creative Europe CEA-CULT-2022-COOP poziva. Kroz projekt će Muzej surađivati s umjetnicima u znanstvenoj i umjetničkoj interpretaciji industrijske baštine Rijeke.

P-919-23

	Iznos	Konto
Sredstva Europske unije – projekt FASIH		
Plaće za redovan rad	4.800,00 €	EU31111
Doprinosi za obvezno ZO	800,00 €	EU31321
Dnevnice tuzemne	300,00 €	EU32111
Naknada za prijevoz na službenom putu u tuzemstvu	1.100,00 €	EU32115
Ukupno	7.000,00 €	

P-919-23-2

	Iznos	Konto
Sredstva Europske unije – projekt FASIH – uredski i admin troškovi		
Kancelarijski materijal	130,00 €	EU31111
Toneri	130,00 €	EU31321
Administrativni poslovi	140,00 €	EU32111
Reprezentacija	250,00 €	EU32115
Ukupno	650,00 €	

POSLOVANJE I STRATEŠKI DOKUMENTI

Tijekom 2023. planirano je nastaviti s nastojanjima povezanimi s kadrovskim popunjavanjem radnog kolektiva Muzeja u cilju **što optimalnijeg upravljanja sustavom kao i osiguravanjem uvjeta za pravodobnu provedbu poslovnih procesa sukladno zakonskoj regulativi koja regulira rad Muzeja**

- ***Strateški plan razvoja Prirodoslovnog muzeja Rijeka 2023.-2027.***

Strateške smjernice razvoja Prirodoslovnog muzeja Rijeka izrađene su 2016. godine za razdoblje od 2016.-2020. godine. U veljači 2020. godine donesena je odluka o produženju njihova važenja do donošenja Strateškog plana. Definiranje strateških smjernica Muzeja od izuzetne je važnosti za određivanje smjera djelovanja, uloge i postignuća ciljeva koje muzeji općenito pa tako i naš, sagledavajući globalne prilike Europske unije, trebaju imati u narednom finansijskom razdoblju. Odgovori na društvene i gospodarske promjene moraju biti dani i u kontekstu našeg djelovanja.

Strateški plan razvoja je nužno uskladiti sa strateškim dokumentima hijerarhijski više razine, prvenstveno Plan razvoja Primorsko-goranske županije 2022.-2027., te s njim povezani Provedbeni programima. Dodatno, za potpunu operativnost i funkcionalnost novoga Strateškog plana razvoja, isti je potrebno uskladiti i s ciljevima i prioritetima proračunskog razdoblja Europske unije do 2027. godine (odnosno Operativnim programima Konkurentnost i kohezija, Učinkoviti ljudski potencijali i Integrirani teritorijalni program, svi za razdoblje 2021.-2027.). Strateški plan razvoja Prirodoslovnog muzeja Rijeka za razdoblje od 2023. do 2027. godine očekuje se u prvoj polovici 2023. godine.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija.

Koordinator programa: dr. sc. Željka Modrić Surina, ravnateljica i muzejska savjetnica, sudjeluju svi djelatnici Muzeja

- ***Usklađivanje svih akata Muzeja i njihova dopuna promjenama zakonske regulative***

Svi pravilnici, procedure i ostali akti Muzeja kojima je reguliran rad Muzeja redovito se ažuriraju, usklađuju i prilagođavaju izmjenama zakona i podzakonskih akata koji reguliraju rad Muzeja.

Za realizaciju zadužena: Helena Pavić, viša stručna suradnica za pravne poslove - voditeljica općih poslova // djelatnica na zamjeni: Irena Babarović, viša stručna suradnica za pravne poslove

- ***Usklađivanje uredskog poslovanja Muzeja s novim propisima***

S obzirom da nova Uredba o uredskom poslovanju (NN 75/2021), stupa na snagu s 1. siječnja 2023. godine u smislu članka 67., u kojem je propisana obveza Javnopravnim tijelima, koja nemaju uspostavljen informacijski sustav uredskog poslovanja, isti uspostaviti najkasnije do 1. siječnja 2023. godine, nužno je uredsko poslovanje Muzeja uskladiti s ovim propisima. Planira se postupiti u skladu s uputama Osnivača u vezi nabave aplikacije, a u međuvremenu definirati i propisati procese u uredskom poslovanju.

Za realizaciju zaduženi: Helena Pavić, viša stručna suradnica za pravne poslove - voditeljica općih poslova // djelatnica na zamjeni: Irena Babarović, viša stručna suradnica za pravne poslove; dr. sc. Željka Modrić Surina, ravnateljica i muzejska savjetnica, Borut Kružić, viši kustos dokumentarist

- ***Održavanje informatičkog sustava***

Planira se nadogradnja računala kustosa sa dodatnom memorijom i novim hard diskovima radi sigurnosti rada i pohrane podataka. Nadograditi će se sustav za sigurnosnu pohranu koji je uspostavljen na dvije odvojene lokacije depo Pećine i Brodu na Kupi sa novim tvrdim diskovima za izradu dnevnih i tjednih sigurnosnih kopija datoteka. Isto tako viši kustos dokumentarist će izvršiti periodične odlaske u Stalni postav u Kaštelu Zrinskih Brodu na Kupi radi administriranja i održavanja računala i opreme u stalnom postavu.

Planira se nadogradnja aplikacije Kase sa novim mogućnostima, osmišljavanje sustava vođenja skladišta, evidencije on-line prodaje karti i vaučera.

Planira se izrada aplikacije za izdavanje putnih naloga, te aplikacije za izradu i vođenje narudžbenica.

Planirani izvori financiranja: Primorsko-goranska županija, vlastita sredstva

Trajanje projekta 02-2023. - 03.2023.

Voditelj projekta: Borut Kružić, viši kustos dokumentarist

Pokazatelj uspješnosti Prirodoslovnog muzeja Rijeka:

Uspješno izvođenje programa rezultira kvantitativnim i kvalitativnim porastom građe koja se čuva u zbirkama, ali i povećanjem javnog djelovanja Muzeja u smislu proširenja ponude prema našim korisnicima, bolje prezentacije muzejske građe i intenzivnije medijske popraćenosti.

Pokazatelj uspješnosti	Definicija	Jed.	Pol. vrij.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
Broj digitaliziranih predmeta u fundusu	Povećanjem broja digitaliziranih predmeta muzejskog fundusa doprinijeti digitalnoj transformaciji muzeja i zaštiti baštine	Broj	59.000	59.200	59.400	59.600
Broj događanja, izložbi, stručnih vodstava, radionica, manifestacija	Povećanjem broja muzejskih i kulturnih programa doprinijeti prezentaciji bogatstva, zaštite i očuvanja muzejskog fundusa i kulturne baštine u cjelini	Broj	301	305	315	320
Broj posjetitelja muzejskih i kulturnih sadržaja	Atraktivnim muzejskim i kulturnim sadržajima i programima povećati broj posjetitelja u uvjetima pandemije	Broj	8.520	8.720	8.920	9.120

Uspješnim se može ocijeniti izvođenje programa u cijelosti u skladu s realiziranim financijskim sredstvima kao i mogućnostima i uvjetima rada u vremenu pandemije bolesti COVID-19. Tek po ukupno dobivenim sredstvima temeljem prijava Muzeja na Javni poziv za financiranje programa u sklopu Javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture i medija RH i Grada Rijeke može se utvrditi mogućnost ili nemogućnost provedbe pojedinog projekta u potpunosti ili samo djelomično.

PRIRODOSLOVNI MUZEJ RIJEKA

Prema Financijskom planu Prirodoslovnog muzeja Rijeka za 2023. godinu s projekcijama za 2024. i 2025. godinu te Programu rada i razvitka Prirodoslovnog muzeja Rijeka u 2023. godini, usvojenima na 14. sjednici Upravnog vijeća,

- tekst pripremile dr. sc. Željka Modrić Surina i Tea Mirth,
- gantogram pripremio Borut Kružić.

KLASA: 400-02/22-01/02

URBROJ. 2170-1-23-01/01-22-03

Rijeka, 28. prosinca 2022.